

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 21CoCsp/38/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2520201163
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 10. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlatica Javorová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2025:2520201163.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlaticy Javorovej a členiek senátu JUDr. Gabriely Briškovej a JUDr. Bibiány Ťažiarovej v spore žalobcu: A. B., nar. XX. XXXX XXXX, trvale bytom C. XXXX/XXX, D., zastúpeného splnomocnenkyňou: Sidor a partneri, s. r. o., Železničná 4/A, 920 01 Hlohovec, IČO: 52635970, proti žalovanej: Všeobecná úverová banka, a.s.; skráteneý názov: VÚB, a.s., Mlynské nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31320155, zastúpenej splnomocnenkyňou: Remedium Legal, s.r.o., Prievozská 2, 821 09 Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 53255739, o zaplatenie 1.195,53 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trnava z 12. marca 2024 č. k. PN-22Csp/34/2020–270, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie r u š í a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. žalobu zamietol; II. priznal žalovanej nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi v plnom rozsahu. Právne svoje rozhodnutie vo veci samej odôvodnil ust. § 261 ods. 6 písm. d/, § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia predmetnej zmluvy (ďalej len „Obch.z.“); § 3, § 39, § 41, § 52 až § 60, § 53 ods. 6, § 121 ods. 3, § 451 ods. 1 a 2, § 457, § 489, § 517 ods. 1 a 2, § 565, § 657, § 658 ods. 1, § 791 ods. 1 a 2, § 792 ods. 1 a 2, § 792a ods. 1 až 3, § 793, § 788 ods. 1 až 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia predmetnej zmluvy (ďalej len „O.z.“); § 1 ods. 2, § 2 ods. 1 písm. a/, b/, d/, g/, h/ a i/, § 7 ods. 1 a 2, § 9 ods. 1 a 2, § 11 ods. 1 a 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení účinnom ku dňu uzatvorenia predmetnej zmluvy, t. j. k 9.11.2017 (ďalej len „ZoSÚ“); § 1a ods. 1 a 4, § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia O.z.; § 180, § 215 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“). Vecne dôvodil, že žalobou doručenou Okresnému súdu Piešťany dňa 9.7.2020 sa domáhal žalobca od žalovanej zaplatenia sumy 1.195,53 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.195,53 eur od 6.7.2020 až do zaplatenia titulom bezdôvodného obohatenia spočívajúceho v prijatí vyšších plnení zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, uzatvorenej dňa 9.11.2017 s právnym predchodcom žalovanej, spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s. Zároveň žiadal priznať náhradu trov konania v rozsahu 100%. Žalobný nárok odvodzoval žalobca od záväzkového právneho vzťahu právneho predchodcu žalovanej a žalobcu, založeného zmluvou o spotrebiteľskom úvere č. 8610501097, ktorú uzatvorili dňa 9.11.2017, žalobca ako spotrebiteľ a spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s. (ďalej aj ako len „právny predchodca žalovanej“), IČO: 35923130 ako veriteľ, súčasne dodávateľ. Podľa zmluvy bola celková výška úveru 3.800 eur, celková výška splátky 60,69 eur, splátka s poistením 62,57 eur, poistenie 1,88 eur, počet splátok 120, ročná úroková sadzba 15,90 %, najvyššia výška prípustnej odplaty 17,46 %, odplata 16,49 %, ročná percentuálna miera nákladov (ďalej aj ako len „RPMN“) vo výške 15,90 %, priemerná hodnota RPMN bola 12,57 %, celková čiastka splatná spotrebiteľom 7.282,80 eur a termín konečnej splatnosti úveru 20.11.2027. Žalobca uviedol, že

predmetná zmluva nie je v súlade s právnou úpravou ochrany spotrebiteľa a so ZoSÚ, pretože zmluva obsahuje nasledovné vady:

- predmetná zmluva bola uzatváraná na diaľku, prostredníctvom zamestnanca žalovanej elektronickými prostriedkami, bola vopred vyplnená, a pripravená žalobcovi len na podpis, pričom žalobca nemal záujem o predformulované poistenie, avšak zmluvu musel prijať v predkladanom obsahu, ak chcel získať úver, a teda nejde o individuálne dojednanie, a preto náklady spojené s poistným bolo potrebné započítať nielen do RPMN, ale aj do celkovej čiastky splatnej spotrebiteľom. Poistenie vo výške 1,88 %, s poukazom na § 2 písm. g/ ZoSÚ jednoznačne nezahrnula žalovaná do celkových nákladov, teda to celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť. Podľa § 2 písm. h/ ZoSÚ, celkovou čiastkou, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, je súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom. Z obsahu zmluvy je nepochybné, že bez týchto ďalších nákladov by úver žalobcovi poskytnutý nebol. Pri takomto zohľadnení celkových nákladov celková čiastka k zaplaceniu predstavovala 7.508,40 eur (vypočítaná ako 62,57 eur/splátka x 120 splátok). V zmluve je uvedená výška celkovej čiastky splatnej spotrebiteľom v sume 7.282,80 eur, t. j. nesprávne v neprospech spotrebiteľa;

- v zmluve uvedená RPMN vo výške 15,90 % uviedla žalobcu do omylu, a vyvolala tak u neho domnienku výhodnosti úveru. Skutočná výška RPMN pri výške splátky 62,57 eur je na úrovni 16,41 %, a je vyššia než výška RPMN uvedená v zmluve;

- v zmluve je uvedená RPMN v neprospech spotrebiteľa aj bez započítania poistného plnenia v splátke. Uvedenie nesprávnej výšky RPMN má, podľa žalobcu, rovnaké následky, ako keby RPMN nebola uvedená vôbec, pričom ani v jednom prípade nepozná spotrebiteľ skutočnú výšku RPMN, v dôsledku čoho si nemôže spraviť obraz o celkovej cene úveru, a nemôže posúdiť, do akej miery je pre neho úver výhodný. Nakoľko skutočná výška RPMN je vyššia, než výška uvedená v zmluve, úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. V zmluve absentuje podstatná náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ, preto podľa § 11 ods. 1 ZoSÚ sa považuje poskytnutý spotrebiteľský úver za bezúročný a bez poplatkov. V zmluve absentujú predpoklady, ktoré boli použité na výpočet RPMN, pričom smernica 2008/48/ES, aj zákon o spotrebiteľských úveroch ukladajú obligatórnu požiadavku, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala RPMN vypočítanú na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy, vrátane všetkých predpokladov použitých na výpočet tejto RPMN, t. j. je potrebné uviesť všetky hodnoty, ktoré vstupujú do výpočtu RPMN. Vstupnými parametrami pre výpočet RPMN sú najmä celková výška úveru (istina), okamih poskytnutia úveru, resp. jeho čerpanie, doba splácania, úroková sadzba, výpočet, počet a interval splátok, dodatočné počítačové náklady a počet dní, dokedy je potrebné uhradiť napríklad jednorazový poplatok za poskytnutie spotrebiteľského úveru. V tejto súvislosti odkázal žalobca na rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie (ďalej aj ako len „Súdny dvor EÚ“ alebo „SD EÚ“) sp. zn. C-448/17 (EOS KSI Slovensko s.r.o. proti A. E., F. E.) zo dňa 20.9.2018, podľa ktorého, aj keby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala matematický vzorec výpočtu RPMN, ktorý nie je doplnený údajmi nevyhnutnými na uskutočnenie tohto výpočtu, potom spotrebiteľ nepozná všetky podstatné okolnosti súvisiace s nákladmi na úver, a ktoré môžu mať vplyv na rozsah jeho záväzku. Odkázal aj na rozsudky Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2Co/91/2019, 13Co/22/2017 a 7Co/175/2018, podľa ktorých je nevyhnutné, aby do kategórie predpokladov pre výpočet RPMN bol uvedený aj matematický výpočet, na základe ktorého veriteľ dospel k určitej výške RPMN;

- absencia údaje o úrokovej sadzbe spotrebiteľského úveru, ktorý je podstatnou náležitosťou zmluvy podľa § 9 písm. i/ ZoSÚ, nakoľko výška úrokov bola dohodnutá v neprospech spotrebiteľa, pretože výška úrokovej sadzby uvedená v zmluve nezodpovedá výške priemernej úrokovej miery z úverov peňažných ústavov v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy podľa tabuľky priemerných úrokových mier z úverov obchodných bánk, uverejnenej na internetovej stránke NBS, podľa ktorej priemerná hodnota ročnej úrokovej sadzby bola 8,24 % pre podobné typy úverov so začiatočnou fixáciou úrokovej sadzby v mesiaci november 2017. V zmluve je dohodnutá ročná úroková sadzba úveru vo výške 15,90 %, ktorá sa prieči dobrým mravom, takáto dohoda o výške úroku je absolútne neplatná podľa § 39 O.z., pretože bola dohodnutá takmer vo výške dvojnásobku miery z úverov obchodných bánk v čase uzavretia predmetnej zmluvy. Nakoľko dohoda o výške úrokovej sadzby sa prieči dobrým mravom, je absolútne neplatná podľa § 39 O.z., a keďže úrok z úveru je jedným z podstatných znakov zmluvy o úvere, zmluva o úvere je neplatná pre absenciu podstatnej náležitosti, a to pre absenciu platného dojednania o úroku. Keďže v zmluve absentuje podstatná náležitosť podľa § 9 písm. i/ ZoSÚ, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov tak, ako to vyplýva z § 11 ods. 1 písm. b/ ZoSÚ v čase uzatvorenia zmluvy;

- konanie právneho predchodcu žalovanej bolo hrubým zanedbaním odbornej starostlivosti podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ, pretože v čase, keď vstupoval žalobca do zmluvného záväzku so žalovanou, disponoval žalobca s príjmom približne vo výške 620 eur, pričom výdavky žalobcu v danom čase dosahovali takú

sumárnu výšku, ktorá už neumožňovala žalobcovi poskytnúť ďalší úver, nakoľko v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy splácal žalobca spotrebný úver v C. D., G. mesačnou splátkou vo výške 138,- eur, hypotekárny úver v C. D., G. mesačnou splátkou vo výške 311 eur, H. I. D., G. splátku v sume 108 eur mesačne, J., G. splátky v sume 177,94 eura mesačne, a J., G. splátky v sume 156,83 eura mesačne, spolu mesačné splátky v sume 891,77 eur. Právny predchodca žalovanej teda poskytol žalobcovi úver s mesačnou splátkou 62,57 eur, čo v súčte s ostatnými mesačnými splátkami predstavovalo sumu 954,34 eur, ktoré splátky spolu presahovali mesačný príjem žalobcu, na ostatné životné potreby žalobcovi nezvýšili žiadne finančné prostriedky, pričom v čase uzatvorenia zmluvy mal žalobca dve maloleté deti. Podľa odporúčania NBS č. 1/2014 zo dňa 7.10.2014 v oblasti politiky obozretnosti na makroúrovni k rizikám spojeným s vývojom na trhu retailových úverov, ukazovateľom schopnosti klienta splácať úver je ukazovateľ finančnej rezervy domácnosti klienta, ktorý zohľadňuje príjmy domácnosti, bežné životné náklady typické pre domácnosť žiadateľa o úver (najmä výdavky na bývanie, energie, telekomunikačné služby, poistenie, výdavky osobnej spotreby, výdavky na starostlivosť o deti, výdavky stanovené zákonnými požiadavkami) a výdavky domácnosti vyplývajúce zo všetkých jej finančných záväzkov vrátane novo-poskytovaného úveru. Právny predchodca žalovanej teda, podľa žalobcu, hrubo zanedbal preverenie úverovej bonity (schopnosti splácať spotrebiteľský úver) žalobcu. Nakoľko zo strany právneho predchodcu žalovanej došlo k hrubému porušeniu povinnosti podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ, predmetný úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 ods. 2 ZoSÚ. Keďže právny predchodca žalovanej nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ, nebol oprávnený požadovať od žalobcu jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Vyššie opísaný stav v súvislosti s hrubým zanedbaním postupu s odbornou starostlivosťou vo vzťahu k prevereniu úverovej bonity žalobcu viedol k absolútnej neschopnosti žalobcu plniť svoje záväzky, k čomu sa pridala i ťažká životná situácia zhoršenia zdravotného stavu, ktorý viedol k trvalej invalidite. Na platobnú neschopnosť žalobcu reagovala žalovaná oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru listinou zo dňa 26.9.2018, ktorou vyčíslila žalovaná dlh žalobcu sumou 3.976,24 eur spolu so žiadosťou o úhradu celého dlhu. Žalobca dlh, vypočítaný ku dňu splatenia vo výške 4.995,53 eur, ku dňu 10.3.2020 v uvedenom rozsahu splatil. V žalobe ďalšej uviedol žalobca, že medzi žalobcom a manželkou žalobcu a žalovanou bolo v období apríl 2017 až november 2017 uzatvorených 5 spotrebiteľských úverov v súhrnnej výške 39.800 eur. Keďže žalovaná mimoriadne zosplatnila všetky úverové vzťahy medzi žalobcom, manželkou žalobcu a žalovanou ku dňu 26.9.2018, a požadovala okamžitú úhradu celého dlhu, boli manželia nútení predať nehnuteľnosť, v ktorej spolu s dvomi maloletými deťmi existovali. Ak aj nastala mimoriadna splatnosť, je tento jednostranný právny úkon neplatný pre rozpor so zákonom o spotrebiteľských úveroch, a ide o bezdôvodné obohatenie na strane žalovanej z neplatného právneho úkonu. Žalobca upozornil žalovanú predsporovou výzvou z 29.6.2020 na nedostatky a zrejme rozpory zmluvy so zákonom, na čo žalovaná vôbec nereagovala, z ktorého dôvodu bol žalobca nútený domáhať sa ochrany svojich práv žalobou. Nakoľko predmetný úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, žalobca bol povinný splatiť úver len do výšky skutočnej istiny vo výške 3.800 eur, a keďže uhradil žalovanej celkom sumu 4.995,53 eur, rozdiel (preplatok) medzi sumou istiny reálne poskytnutého úveru a celkovou sumou zaplatenou žalobcom v zodpovedajúcom rozsahu 1.195,53 eur predstavuje bezdôvodné obohatenie žalovanej na úkor žalobcu. Žalobca sa domáhal z uvedeného dôvodu žalobou od žalovanej vrátenia preplatku titulom bezdôvodného obohatenia podľa § 451 ods. 2 O.z. spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.195,53 eur od 6.7.2020, kedy sa dostala žalovaná do omeškania s vydaním bezdôvodného obohatenia v dôsledku uplynutia lehoty uvedenej žalobcom v predsporovej výzve z 27.6.2020. Žalovaná navrhla žalobu v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietnuť, pretože do vzorca na výpočet RPMN zahrnul veriteľ mesačnú splátku 60,69 eur a všetky vstupné parametre podľa zákona spotrebiteľských úveroch tak, ako sú uvedené v zmluve, podľa ktorého výpočtu bola RPMN vo výške 15,90 %. Poistenie schopnosti splácať úver ako typ zabezpečenia záväzkov plynúcich zo zmluvy o úvere bolo v danom prípade fakultatívne, t. j. išlo o možnosť a nie o povinnosť dojednať takýto druh poistenia čo vyplýva hneď z prvej strany zmluvy, kde v článku II. zmluvy o úvere je v úvode číslom úvode výslovne uvedené, že poistenie nie je povinné, pričom žalobca mal formou zaškrtnávacieho políčka na výber z dvoch typov poistenia a zároveň mal tretiu možnosť a to poistenie úplne odmietnuť. Taktiež z formulára so štandardnými európskymi informáciami o spotrebiteľskom úvere, v bode 3, jasne vyplýva, že poistenie schopnosti splácať úver nebolo povinné, a žalobca ho mohol odmietnuť. Keďže poistenie zjavne nebolo povinné, a záležalo len od preferencií žalobcu, zmluvu o úvere bolo možno uzavrieť, a úver poskytnúť, za rovnakých podmienok aj bez poistenia, a preto je absolútne nepravdivé tvrdenie žalobcu o predformulovanom poistení, o ktoré nemal mať žalobca záujem, že tento musel zmluvu prijať v predkladanom obsahu, ak chcel získať úver. Pokiaľ by sa však aj napriek uvedenému zdalo žalobcovi, že sa dostal do omylu v tom, že na poskytnutie úveru je potrebné aj uzatvorenie poistenia (čo považovala

žalovaná za absurdné vzhľadom na výslovné znenie zmluvy, z ktorej je nepochybná možnosť poistenie odmietnuť), a túto skutočnosť by si žalobca uvedomil až po obdržaní znenia zmluvy o úvere, v zmysle bodu 9.2. zmluvy mohol v lehote 14 kalendárnych dní od uzatvorenia zmluvy odstúpiť, čo však neurobil. Poistné z dôvodu jeho fakultatívnosti nevstupovalo do výpočtu celkových nákladov, a teda ani do výpočtu RPMN, tak, ako to vyplýva aj z § 2 písm. g/ ZoSÚ. Žalovaná považovala údaj o RPMN uvedený v zmluve za správny, pričom predpoklady na výpočet RPMN vyplývajú nielen zo Štandardných európskych informácií o spotrebiteľskom úvere, ale aj zo samotnej zmluvy o úvere, z časti III. Pôžička, kde sú prehľadne a správne uvedené. Všetky náležitosti zmluvy o úvere sú obsiahnuté v jej súčiastiach, žalobca s istotou netrpel informačným deficitom parametrov žalovanou poskytnutého úveru, a teda žalobca mal dostatočné informácie o úverovom produkte, ktorý si zvolil, a preto úver nie je možné vyhodnotiť za bezúročný a bezpoplatkový. K dojednanej výške úrokovej sadzby žalovaná uviedla, že táto žiadnym spôsobom neodporuje dobrým mravom, ročná úroková sadzba bola 15,90 %, RPMN bola taktiež 15,90 %, keďže náklady spotrebiteľa, ktoré vstupovali do výpočtu RPMN, boli iba úroky. Rozhodným zákonným ustanovením v čase uzavretia zmluvy bolo v otázke odplaty za spotrebiteľský úver ustanovenie § 53 ods. 6 O.z., podľa ktorého najvyššiu prípustnú výšku odplaty zo spotrebiteľskej zmluvy ustanovuje vykonávací predpis. Týmto predpisom je nariadenie Vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia O.z., v znení neskorších predpisov, ktoré v ust. § 1a upravuje, že odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi nesmie prevýšiť dvojnásobok priemernej RPMN pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne. V danom prípade treba vychádzať zo štatistických údajov týkajúcich sa celkovej odplaty, t. j. najvyššej prípustnej výške odplaty v percentách, ktoré tabuľky boli zverejňované podľa § 21 ZoSÚ ministerstvom financií a NBS. Z tabuľky s názvom: Najvyššia prípustná výška odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru, za 2. štvrtrok 2017, platné pre zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzatvorené od 16. augusta 2017 do 15. novembra 2017, bola hodnota vo výške 18,16 %, a napríklad dvojnásobok takejto hodnoty je 36,32 %. V zmluve je pritom odplata (len) vo výške 17,46 %. Zákonodarca v roku 2004 naviazal strop odplaty, t. j. najvyššiu prípustnú výšku odplaty, za spotrebiteľský úver práve a výslovne na dvojnásobok zverejňovanej priemernej výšky RPMN. V danom prípade najvyššia prípustná výška odplaty v zmluve (17,46 %) je pod dvojnásobkom priemernej RPMN z daného obdobia. Tvrdenia žalobcu sú nesprávne a evidentne účelové, výška úrokovej sadzby 15,90 % v tomto prípade nebola, a nie je rozporná ani so zákonom, ani s dobrými mravmi. Ku skúmaniu schopnosti žalujúceho spotrebiteľa splácať úver uviedla žalovaná, že bonitu klienta pri uzatváraní zmluvy si overoval veriteľ dopytom do NRKI a z výplatných pásov predložených žalobcom pri uzatváraní zmluvy, ktorými deklaroval výšku svojho príjmu sumou 745 eur mesačne. Veriteľ vychádzal zo životného minima na jednu fyzickú osobu, zo životného minima na nezaopatrené deti, zo splátok podľa registra NRKI v sume 335 eur, a zo splátok podľa predmetného úveru vo výške 66,76 eura mesačne. Po odpočítaní finálnych nákladov, životného minima a životného minima na nezaopatrené dieťa, keďže žalobca vo svojej žiadosti uviedol jedno nezaopatrené dieťa, od príjmov klienta, bola jeho výsledná platobná kapacita 120,26 eur, a teda žalobca nemal problém ani po tejto stránke získať úver. Veriteľ mal teda vedomosť o výške príjmu žalobcu, zároveň bol vykonaný dopyt do registra dlžníkov, a nemohlo za žiadnych okolností dôjsť k hrubému porušeniu povinností veriteľa pri uzatváraní zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Žalovaná poukázala na znenie zákona o spotrebiteľskom úvere, podľa ktorého hrubým porušením povinnosti veriteľa je posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov spotrebiteľov, a teda zo spojky „alebo“ bez pochybností vyplýva zámer zákonodarcu ponechať možnosť skúmania bonity dvoma spôsobmi nezávisle od seba, a to buď výlučne overením dokladov o výške príjmu, rodinnom stave a podobne, alebo nahliadnutím do databázy dlžníkov, pričom nie je vyžadované súčasné splnenie oboch predpokladov. Z uvedeného vyplýva, že veriteľ pri poskytovaní úveru zachoval odbornú starostlivosť a overil schopnosť žalobcu splácať poskytnutý úver. Žalobcove tvrdenia a závery o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru je preto potrebné vyhodnotiť ako absurdné a neopodstatnené. Žalobca ďalej argumentoval vo vzťahu k chýbajúcim obsahovým náležitostiam zmluvy o spotrebiteľskom úvere (viď napadnutý rozsudok). Spochybnil výpis označený žalovanou ako NRKI, pretože navonok sa javí, že ide o dokument výlučne z interného systému žalovanej, a teda nejde o výpis z bankového alebo nebankového registra veriteľov, a je preto pochybné naplnenie požiadavky právnej úpravy v tejto súvislosti. Žalobca predložil súdu výpis z NRKI a výpis z bankového registra klientskych informácií, ku ktorým žalobca uviedol, že z nich vyplýva pravdivosť tvrdení uvádzaných žalobcom už v žalobe. Z uvedeného je zrejmé, že právny predchodca žalovanej si nesplnil riadne všetky svoje predzmluvné povinnosti ohľadne skúmania bonity žalobcu, nakoľko právny predchodca žalovanej napriek tomu, že bol zakladateľom a členom nebankového registra, nevykonal žiadny dopyt na žalobcu ohľadom jeho úverového zaťaženia, rovnako žiadnym relevantným spôsobom neskúmal príjmy ani výdavky

spotrebiteľa. K posúdeniu platobnej kapacity, uvedenému žalovanou, uviedol žalobca, že veriteľ nijakým spôsobom neskúmal stranu výdavkov žalobcu. Žalovaná sama preukázala, že sa nedotazovala, ani nezisťovala výdavky žalobcu napríklad, či žalobca nie je zaťažený ďalšími úverovými vzťahmi vo vzťahu k iným veriteľom, z ktorých by vyplývali žalobcovi mesačne povinnosti v podobe úhrady splátok v sumárnej výške, ďalej, či nie je ručiteľom inému v záväzku, či je povinný prispievať na domácnosť, aké obvyklé výdavky má na ošatenie, či je ženatý, t. j. veriteľ sa v tejto časti uspokojil len s údajmi, pravdepodobne z vlastnej evidencie, čo je absolútne nedostatočné, a jednoznačne ide o hrubé porušenie povinností žalovanej a o postup bez akejkoľvek odbornej starostlivosti, ktorá sa od žalovaného očakáva nielen v zmysle právnej úpravy. Žalobca ďalej tvrdil, že žalovaná nepreukázala, že by žalobca vyplnil údaje uvedené v žiadosti o poskytnutie úveru, a pokiaľ by aj predložila žiadosť žalobcu, nezbavuje to povinnosti veriteľa skúmať úverovú bonitu žalobcu. Žalobca popieral tvrdenia žalovanej, že by mal v žiadosti uviesť údaj len o jednom dieťati. Z predložených výplatných pásov v tomto spore nepochybne vyplýva, že žalobca si uplatňoval daňový bonus vo výške 42,82 eur, ktorý v roku 2017 predstavoval na jedno nezaopatrené dieťa sumu 21,41 eur mesačne, a teda je zrejmé, že žalobca mal v čase uzatvorenia zmluvy dve deti, ku ktorým mal vyživovaciu povinnosť, ktoré žili so žalobcom v spoločnej domácnosti. Posúdenie platobnej kapacity uvádzané žalovanou je absolútne nedostatočným, až právne irelevantným, skúmaním bonity žalobcu z dôvodu absolútne absentujúceho údaju o výdavkoch žalobcu, nesprávneho údaju o jednom dieťati, bez prihliadnutia na ďalšie existujúce úverové vzťahy, a to všetko na podklade (pravdepodobne) internej evidencie žalovaného. Pokiaľ mal žalobca v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy povinnosť plniť splátky vo výške 335 eur, čo nie je pravdivým údajom, a mal vyživovaciu povinnosť k dvom deťom sumárne 182,12 eur, a žalobcovi vznikla povinnosť ďalšej splátky vo výške 66,76 eur, výsledkom je suma 161,92 eur, ktorá nedosahuje ani sumu životného minima. Žalobca bol totiž zaviazaný k plneniu ďalších záväzkov, čo veriteľ nijakým spôsobom nepreveroval, ktorá informácia v údajoch o výdavkoch ostáva nevyplnená. Z podania žalovanej nevyplýva, že by veriteľ zisťoval rodinný stav spotrebiteľa, a teda veriteľ hrubo porušil svoju povinnosť, keďže posudzoval schopnosť žalobcu splácať ďalší úver z úverov bez akýchkoľvek údajov o výdavkoch a o rodinnom stave spotrebiteľa. Právny predchodca žalovanej poskytol žalobcovi úver s mesačnou splátkou 62,57 eur, čo v súčte mesačných splátok 954,34 eur presahovalo mesačný príjem žalobcu, a na ostatné životné potreby nezvýšili žalobcovi žiadne finančné prostriedky. Žalovaná teda neuniesla dôkazné bremeno o riadnom preverení bonity žalobcu, a táto skutočnosť sama osebe je dôvodom, aby úver z predmetnej zmluvy označil súd za bezúročný a bez poplatkov. Rovnako je zrejmé, že veriteľ hrubo porušil svoju povinnosť skúmať bonitu žalobcu ako spotrebiteľa, v dôsledku čoho nemal právo na jednostranné ukončenie zmluvy oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru, a teda ide o neplatný právny úkon. Žalovaná opísala mechanizmus uzatvárania zmluvy právnym predchodcom žalovanej, ako pôvodným veriteľom žalobcu (viď napadnutý rozsudok). Ku skúmaniu bonity žalovaná ďalej uviedla, že zotrúva na svojich tvrdeniach v podanom odpore, že tabuľka na výpočet platobnej kapacity zjavne zohľadňuje okrem príjmov žalobcu aj jeho výdavky, a to finálne náklady zo žiadostí, splátky CFH (Consumer Finance Holding, a.s. - pozn. súdu), splátky z registra, životné minimum, životné minimum na nezaopatrené deti, ktorej skutočnosti vyplýva zachovanie odbornej starostlivosti pri poskytovaní úveru. V konaní bolo preukázané, že veriteľ mal vedomosť o výške príjmu žalobcu, a zároveň vykonal dopyt do registra dlžníkov, nemohlo za žiadnych okolností dôjsť k hrubému porušeniu povinnosti právneho predchodcu žalovanej. Žalovaná poukázala na skutočnosť, že hrubým porušením povinností je posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch, pričom zo spojky „alebo“ bez pochybností vyplýva zámer zákonodarcu ponechať možnosť skúmania bonity dvoma spôsobmi nezávisle od seba, teda buď výlučne overením dokladov o výške príjmu, rodinnom stave a podobne, alebo len nahliadnutím do databázy dlžníkov, pričom nie je vyžadované súčasné splnenie oboch predpokladov. Žalobcove tvrdenia a závery o bezúročnosti a bezpoplatkovosti v tomto smere sú absurdné a neopodstatnené. K výhrade žalobcu, ktorý spochybnil výpis z registra klientskych informácií predložený žalovanou, ktorý žalovaná označila ako NRKI, k tvrdeniu žalobcu, že sa zdá, že ide o dokument pochádzajúci výlučne z interného systému žalovanej, žalovaná uviedla, že komunikácia medzi veriteľom a nebankovým registrom prebieha elektronicky len vo forme dátového toku. Výsledok dopytu nie je veriteľovi poskytovaný v listinnej forme alebo vo forme PDF. Odpoveď registra má formu dátového toku, ktorý sa zobrazuje už priamo v systéme konkrétneho veriteľa. Úverový register každoročne spracúva státisíce takýchto dopytov, preto hromadné poskytovanie listinných výpisov by nebolo reálne. Žalobca pritom predložil výsledok dopytov do bankového registra klientskych informácií (SCBC) a nebankového registra klientskych informácií (NRKI alebo aj NCBC). Údaje z dopytu do NRKI, predloženého žalobcom, potvrdzujú správnosť výsledku dopytu predloženého žalovanou. V zmysle

dopytu žalobcu do NRKI (NCBC) mal žalovaný 3 existujúce splátkové úvery, a to 1) úver J. (CFH) z 19.6.2017 so splátkou 178 eur, 2.) úver J. (CFH) z 9.11.2017 so splátkou 63 eur, a 3.) úver J. (CFH) z 24.4.2007 so splátkou 157 eur. Úver z 9.11.2007 so splátkou 63 eur je úverom prejednávanej v tomto spore, a tento nemohol byť v čase uzatvárania predmetnej zmluvy súčasťou NRKI, keďže dopyt žalobcu je z roku 2020, a teda v čase poskytnutia predmetného úveru predstavovali existujúce splátky žalobcu spolu sumu 335 eur (vypočítanú ako 178 eur + 157 eur). Právny predchodca žalovanej nemohol vykonať dopyt do Bankového registra klientskych informácií (SCBC), pretože žalobca sám odmietol nahliadnutie do tohto registra. V časti VIII. zmluvy: Súhlasy so spracovaním osobných údajov, koniec 10. strany a úvod 11. strany zmluvy, žalovaný súhlasil s vykonaním dopytu do Nebankového registra klientskych informácií, avšak v časti Spoločný register bankových informácií s dopytom nesúhlasil. Žalobca teda odmietol, aby právny predchodcovi žalovanej boli poskytnuté údaje o jeho bonite, platobnej disciplíne a dôveryhodnosti z informačného systému SRBI, a odmietol aj možnosť veriteľovi poskytnúť takéto údaje do tohto systému. Veriteľ tak zohľadnil všetky dostupné informácie o príjmoch, výdavkoch, rodinných pomeroch, a taktiež nahliadol do príslušného registra, z ktorého nebola zistená delikvencia pri splácaní, a preto nemožno hovoriť o hrubom porušení povinností žalovanej.

Na pojednávaní dňa 4.12.2023 o.i. predniesol právny zástupca žalovanej konajúcemu súdu, že považuje žalobu za nedôvodnú v celom rozsahu, nakoľko žalovaná neporušila žiadne normy týkajúce sa ochrany spotrebiteľa, riadne preverovala platobnú schopnosť žalobcu, zmluva má všetky podstatné náležitosti, ktoré odôvodňujú záver, že nejde o bezúročný a bezpoplatkový spotrebiteľský úver, a preto sa ani nemohla žalovaná dopustiť žiadneho bezdôvodného obohatenia. Žalobca v danom prípade mal zostávajúce splátky z iných záväzkových vzťahov, pričom skúmanie bonity žalobcu preukázala žalovaná reálnym dôkazom. Pokiaľ právna norma vyžaduje určitú dispozíciu v ponímaní: „buď alebo“, teda buď výdavky, príjmy, rodinné zázemie alebo nahliadnutie do registra, a veriteľ sa prezentoval nahliadnutím do registra, nemožno automaticky dospieť k záveru, že došlo k hrubému porušeniu povinností veriteľa posudzovať schopnosť splácať spotrebiteľský úver. Obsah žiadosti žalobcu bol spochybňovaný, že boli predložené aj výplatné pásky, z ktorých vyplývalo, že žalobca si uplatňoval daňový bonus vo výške 42,82 eur. Žalovaná mala za to, že odborná starostlivosť bola riadne skúmaná. Pokiaľ tam bola nejaká nezrovnalosť, je to v prvom rade žiadateľ o úver, ktorý je povinný uvádzať pravdivé a úplné informácie v žiadosti o úver, a nemožno automaticky presunúť túto povinnosť na veriteľa, a teda aj spotrebiteľ má povinnosť pravdivo a úplne uvádzať skutočnosti vo svojej žiadosti o úver. Dodávateľ nie policajný orgán, pretože má naozaj len obmedzené možnosti, pokiaľ by došlo k uvádzaniu nedostatočných alebo nepravdivých informácií.

Na výzvu súdu zo dňa 4.12.2023, aby žalobca preukázal výšku svojho príjmu v čase uzatvorenia predmetnej úverovej zmluvy, ako aj všetky uzavreté úverové zmluvy, resp. záväzky v čase uzavretia predmetnej úverovej zmluvy, zareagovala žalujúca strana doručením výplatných pásek žalobcu za mesiace 9/2017 a 10/2017, výpisu z bankového registra klientskych informácií zo dňa 13.1.2023 a výpisu z nebankového registra klientskych informácií zo dňa 3.1.2020, ktoré listiny už boli súčasťou súdneho spisu. Žalobca iba zopakoval niektoré svoje tvrdenia zo žaloby.

Na pojednávaní dňa 12.3.2024 predniesol právny zástupca žalovanej o.i. konajúcemu súdu, okrem iného, že existujú aj tzv. 13. a 14. mzdy a odmeny, ktoré nemôžu byť zohľadnené v septembrovej alebo v októbrovej výplatnej páske, a preto bolo namieste zdokladovať príjem žalobcu detailnejšie, než iba výplatnou páskou za mesiace september 2017 a október 2017. Medzi stranami nie sú sporné výsledky dopytu do NRKI, čo predstavuje nebankovú časť registrov. Žalobca však neudelil súhlas právny predchodcovi žalovanej na prístup do Spoločného registra bankových informácií, a bolo by krajne nespravodlivé, pokiaľ by bol dodávateľ úveru sankcionovaný za niečo, čo nemohol reálne vykonať, nakoľko na to nemá súhlas. Naopak, javí sa, že žalobca, ako priemerne obozretný spotrebiteľ, musel vedieť, aké má príjmy, aké má výdavky a finančné úverové záväzky. Z výpisu z Registra bankových informácií, predložených súdu žalobcom, vyplýva, že ide o úvery poskytnuté žalobcovi bankami, konkrétne H. I. D., G. a C. D., G., a v tomto spore, v rozpore s dobrými mravmi obviňuje žalobca žalovanú za to, že nedostatočne skúmala jeho bonitu. Právny predchodca žalovanej skúmal bonitu žalobcu, avšak iba v medziach, ktoré mu boli umožnené. Javí sa, že žalobca, ako spotrebiteľ, zamľčal existenciu bankových úverov, keďže tých úverových záväzkov vo vzťahu k bankám má veľa. Na prístup do registra bankových informácií nedal žalobca súhlas, a teraz žaluje žalovanú za bezdôvodné obohatenie, hoci jej predchodca si svoje povinnosti splnil v medziach, v ktorých mohol. Takéto konanie žalujúceho spotrebiteľa nemožno hodnotiť inak, než len ako účelové konanie v rozpore s dobrými mravmi, nemajúce oporu v žiadnych spotrebiteľských ustanoveniach, kedy spotrebiteľ, vedomý si svojich záväzkov, v podstate oklamal dodávateľa, a nechal to zájsť až do tohto momentu, kedy si vyžaduje zaplatenie dlžnej sumy za to, že uviedol dodávateľa do omylu tým, že zamľčal alebo nedovolil prístupníť

lustráciu bankových úverov. Právny predchodca žalovanej sa nemohol dopustiť žiadneho pochybenia, pokiaľ skúmal to, čo skúmať mohol, a pokiaľ skúmal finančné záväzky tak, ako mu to určuje zákon o spotrebiteľských úveroch, teda vo význame „buď alebo“ tak, ako to vyplýva z ust. § 11 ods. 1 ZoSÚ. V iných podobných veciach odvolacie súdy akceptovali, že skúmanie finančných záväzkov sa považuje za skúmanie bonity, a nemohlo tak dôjsť k hrubému porušeniu povinnosti dodávateľom. Odvolacie súdy skonštatovali aj to, že dodávateľ nie je policajný orgán na to, aby dodatočne prezisťoval informácie od spotrebiteľa alebo jeho prezisťovanie je značne limitované tým, čo spotrebiteľ uvedie. Právny zástupca žalovanej uzavrel, že pokiaľ by bol spotrebiteľ odmenený za takéto nekalé konanie (kedy zamlčal podstatné informácie, resp. nepovolil veriteľovi prístup do bankového registra informácií), bolo by to v rozpore s účelom a zmyslom spotrebiteľskej ochrany. Žalovaná zastávala názor, že procesná iniciatíva je na strane žalobcu, tento sa však pojednávaniam vyhýba, nenavrhol vlastný výsluch, nenavrhol dokazovanie na preukázanie ním tvrdenej dôvodnosti žaloby, a naopak, nesplnil si celkom zjavne edičnú povinnosť uloženú mu súdom na predchádzajúcom pojednávaní, keďže doložil len dve výplatné pásky, ktoré nemôžu utvoriť celkový obraz o jeho finančnej situácii. Pokiaľ by aj tieto výplatné pásky utvorili celkový obraz o jeho finančnej situácii, žalobca sám priznáva, že musel vedieť o svojich záväzkoch, a napriek tomu neudelil veriteľovi súhlas s prístupom do bankového registra informácií, a napriek tomu vstupoval do predmetného zmluvného vzťahu. Žalobca v podstate oklamal veriteľa, a teraz požaduje od neho vydanie bezdôvodného obohatenia. Takéto konanie nemožno preto považovať za dobromyseľné konanie.

Súd prvej inštancie vychádzal zo zisteného skutkového stavu: Právny predchodca žalovanej ako veriteľ a žalobca ako klient uzatvorili dňa 9.11.2017 elektronickými prostriedkami zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 8610501097 na formulári označenom ako: Slovenská požičovňa, ktorou zmluvou sa zaviazal veriteľ poskytnúť žalobcovi bezúčelový spotrebiteľský úver formou pôžičky v sume 3.800 eur, prevodom na účet žalobcu, uvedený v zmluve, a to najneskôr v posledný kalendárny deň v mesiaci, ktorý predchádza mesiacu, v ktorom bude splatná prvá splátka, ktorú má spotrebiteľ uskutočniť (bod 3.1. čl. VII. Zmluvy) Na prvej strane zmluvy, v čl. II. s názvom: Prihláška k poisteniu schopnosti splácať splátky pôžičky (poistenie nie je povinné), je zaškrtnuté políčko základného súboru poistenia A). Z tejto časti zmluvy je nepochybné, že spotrebiteľ nemusel pristúpiť k žiadnemu poisteniu, keďže mal na výber z troch možností, a to 1.) základný súbor poistenia A/, 2.) komplexný súbor poistenia B/, a 3./ odmietnutie poistenia. Súčasťou článku II. zmluvy je aj text v znení: „V prípade zvolenia si jedného zo súborov poistenia svojím podpisom zmluvy o spotrebiteľskom úvere zároveň potvrdzujem, že mi boli poskytnuté informácie podľa § 792a Občianskeho zákonníka, že som sa oboznámil/a a súhlasím RZoP (Rámcová zmluva o poistení č. CFH2025 - pozn. súdu) a s aktuálnymi VPP (Všeobecné poistné podmienky pre poistenie schopnosti splácať splátky úveru klientov CFH - pozn. súdu), ktorými sa toto poistenie riadi, ktoré mi boli pred prístupom k poisteniu poskytnuté a odovzdané, a že poistenie spĺňa moje požiadavky a potreby a bolo mi sprostredkovateľom poistenia odporúčané, keďže kryje riziká, o poistenie pre prípad ktorých mám záujem. Ďalej súhlasím s výškou poistného za zvolený súbor poistenia a s tým, že poistné je súčasťou splátky podľa zmluvy o spotrebiteľskom úvere a je splatné súčasne so splátkou. Klient má vo vzťahu k poisteniu tieto špecifické požiadavky a potreby: nemá špecifické požiadavky.“ Žalobca sa zaviazal poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom za podmienok uvedených v zmluve. Dohodnutá výška istiny úveru bola 3.800 eur, výška mesačnej splátky 60,69 eura, fixná ročná úroková sadzba 15,90 %, priemerná hodnota RPMN bola 12,57 %, RPMN bola 15,90 %, najvyššia prípustná výška odplaty bola 17,46 %, počet splátok bol 120 (120 mesiacov, t. j. 10 rokov), splatnosť prvej splátky bola 20.12.2017, termín konečnej splatnosti bol dohodnutý 20.11.2027, výška odplaty bola 16,49 %. Celková čiastka, ktorú je spotrebiteľ povinný zaplatiť, bola podľa zmluvy 7.282,80 eura a celkové náklady spotrebiteľa 3.482,80 eura. Všetky splátky boli splatné vždy do 20. dňa v mesiaci. Výpočet, počet a termíny splátok istiny, úrokov a poplatkov sú uvedené v splátkovom kalendári v článku VII., bod 7. zmluvy, ktorý obsahuje podrobný rozpis jednotlivých splátok úveru. Splátky poistného vo výške 1,88 eura neboli pripočítané k sume splátky úveru, ani zahrnuté do celkovej čiastky, ktorú je spotrebiteľ povinný zaplatiť, ani neboli zahrnuté do výpočtu RPMN. Splátky poistného boli pritom splatné spolu so splátkami úveru, čo je nepochybné aj zo splátkového kalendára v čl. VII., bod 7. zmluvy. V čl. VII., bod 8. zmluvy je uvedený vzorec na výpočet RPMN podľa zákona o spotrebiteľských úveroch. Podľa bodu 9.2. čl. VII. zmluvy bol žalobca oprávnený od zmluvy odstúpiť bez uvedenia dôvodu do 14 kalendárnych dní odo dňa uzatvorenia zmluvy alebo odo dňa, keď mu boli doručené zmluvné podmienky podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, ak tento deň nasledoval po dni uzatvorenia zmluvy. Podľa bodu 10.2. čl. VII. zmluvy bol veriteľ oprávnený v prípade riadneho a včasného nesplácania splátok pôžičky požadovať od žalobcu zaplatenie celej pohľadávky veriteľa, ktorá sa stane okamžite splatnou (vyhlásiť okamžitú splatnosť

pôžičky), ak je žalobca v omeškaní s úhradou jednej splátky alebo čiastočného plnenia jednej splátky počas obdobia dlhšieho ako 3 mesiace, a to za podmienok uvedených v § 53 ods. 9 a v § 565 OZ. V čl. VIII. zmluvy s názvom: Súhlasy so spracovaním osobných údajov, udelil žalobca súhlas (na str. 11/25 zmluvy) veriteľovi s poskytovaním jeho osobných údajov zo zmluvy aj jeho záväzkov z tejto zmluvy do Nebankového registra klientskych informácií (NRKI). Na tej istej strane zmluvy však odmietol žalobca udeliť súhlas prevádzkovateľovi NRKI, aby poskytol údaje o osobných údajoch, uzatváraných obchodoch a o bonite žalobcu do Spoločného registra bankových informácií (SRBI) poskytol užívateľom tohto spoločného registra všetky údaje o uzatváranom obchode a o bonite žalobcu, jeho platobnej disciplíne a dôveryhodnosti, a taktiež odmietol poskytnúť súhlas veriteľovi, aby získal údaje v rovnakom rozsahu z informačného systému SRKI (č. I. 30 súdneho spisu). Žalobca však udelil súhlas, aby veriteľ poskytol osobné údaje žalobcu a informácie osobám, ktoré sú súčasťou skupiny Intesa Sanpaolo alebo skupiny J., vrátane J., G.. Žalobca je v zmluve identifikovaný menom, priezviskom, rodným priezviskom, dátum narodenia, rodným číslom, číslom občianskeho preukazu, adresou trvalého pobytu. Zmluva bola podpísaná elektronicky, pričom súčasťou zmluvy je aj autorizačný kód autorizácie podpisu žalobcu. Neoddeliteľnú súčasť zmluvy tvoria prílohy: Štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere, Informácia o ročnej percentuálnej miere nákladov (RPMN) a priemernej RPMN na príslušný spotrebiteľský úver, Informácie v zmysle § 15 zákona č. 122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov, Formulár o dôležitých zmluvných podmienkach uzatváraného poistenia, pričom z číslovania strán týchto príloh je zrejmé, že tieto boli súčasťou predmetnej zmluvy. V prílohe zmluvy: Štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere je uvedený výpočet RPMN (článok 3) spolu s dosadenými údajmi vrátane vysvetliviek k jednotlivým údajom. Hneď za vzorcom je uvedená informácia, že na získanie spotrebiteľského úveru nebolo nevyhnutné uzatvoriť poisťnú zmluvu ani zmluvu o zabezpečení záväzku spotrebiteľa. Do tohto výpočtu RPMN nebolo zahrnuté poistenie schopnosti splácať splátky úveru, pričom v tejto prílohe zmluvy je uvedené aj dohodnuté poisťné vo výške 1,88 eura mesačne s tým, že to je splatné spolu s mesačnou splátkou. Možnosť predčasného zosplatnenia úveru je výslovne uvedená aj v tejto prílohe (koniec článku 3). Výpočet RPMN je výslovne uvedený aj v ďalšej prílohe s názvom: Informácia o ročnej percentuálnej miere nákladov (RPMN) a priemernej RPMN na príslušný spotrebiteľský úver, v ktorom výpočte tiež nie je zahrnutá suma poisťného vo výške 1,88 eura mesačne. Z Formulára o dôležitých zmluvných podmienkach uzatváraného poistenia v kontexte celého textu zmluvy je zrejmé, že poisťná zmluva bola uzatvorená medzi právnym predchodcom žalovanej ako sprostredkovateľom poistenia a žalobcom, keďže pod pojmom „Spoločnosť“ v celom texte zmluvy sa rozumie veriteľ a zároveň sprostredkovateľ poistenia, čo je zrejmé zo záhlavia zmluvy (na 1. strane zmluvy) a z časti údajov o poisťnej zmluve (na 23. strane zmluvy), kde je výslovne uvedené, že poistenie je sprostredkované spoločnosťou t. j. právnym predchodcom žalovanej. Spôsob výpočtu poisťného plnenia je výslovne uvedený na 19. strane zmluvy. Z výpisu Registra klientskych informácií (č. I. 78 spisu), predloženého súdu žalovanou, vyhotoveného dňa 9.11.2017, vyplýva, že ku dňu uzatvorenia predmetnej zmluvy (9.11.2017) bol žalobca podľa tohto registra dlžníkom z dvoch zmlúv s celkovou výškou dlhu 16.585 eur, z ktorých bol povinný platiť splátky spolu v sume 335 eur mesačne, z toho jednu splátku vo výške 178,- eur mesačne a jednu vo výške 157 eur mesačne. Odmietnutých bolo celkom 13 žiadostí žalobcu o spotrebný alebo osobný úver, z ktorých niektoré podal žalobca ako spolužiadateľ, 1 žiadosť o hypotekárny úver bola odvolaná, 3 žiadosti o spotrebný úver boli odvolané, 2 žiadosti o kontokorentný úver boli odmietnuté, a odmietnuté boli aj 2 žiadosti o kreditné karty splátkové. Z výpisu z Bankového registra klientskych informácií, predloženého súdu žalobcom (č. I. 131 a 216 súdneho spisu), súd zistil, že tento bol vyhotovený dňa 13.1.2020, pričom z obdobia ku dňu uzatvorenia predmetnej zmluvy (k 9.11.2017) sa v tomto výpise nachádzajú, okrem iného, aj informácie o finančných záväzkoch žalobcu, a to 1.) ako spoludlžník z úveru v C. D., G. s výškou splátky 138,- eur mesačne, 2.) ako dlžník z úveru v C. D., G. so splátkami vo výške 21,- eur mesačne, 3.) ako spoludlžník z úveru v C. D., G. so splátkami vo výške 312,- eur mesačne, 4.) ako dlžník v H. so splátkami 108,- eur mesačne, a teda povinnosť splácať mesačné splátky bankám spolu vo výške 579,- eur mesačne. Žalobcovi odmietli banky 3 žiadosti o spotrebný úver, 1 žiadosť o osobný úver, 2 žiadosti o spotrebný úver boli odvolané, 2 žiadosti o kontokorentný úver boli odmietnuté, 2 žiadosti o kreditné karty boli tiež odmietnuté. Z výpisu z Nebankového registra klientskych informácií (č. I. 135 a 220 súdneho spisu), predloženého žalobcom, vyhotoveného dňa 13.1.2020, vyplýva, že ku dňu uzatvorenia predmetnej zmluvy (9.11.2017) bol žalobca 1.) dlžníkom J., G. zo spotrebiteľského úveru od 19.6.2017 až do 24.9.2018, s povinnosťou splácať úver splátkami vo výške po 178,- eur mesačne; 2.) dlžníkom J., G. zo spotrebného úveru od 24.4.2017 do 24.8.2018 s povinnosťou splácať úver splátkami vo výške 157,- eur mesačne, pričom tieto splátky spolu predstavujú 335,- eur mesačne. Vo výpise je zohľadnený aj úver, ktorý je predmetom tohto sporu, s uvedením mesačnej splátky vo výške 63,- eur, a teda ku dňu uzatvárania predmetnej zmluvy

nemohol byť predmetný úver evidovaný v Nebankovom registri klientskych informácií. Nebankové subjekty odmietli v období do uzatvorenia predmetnej zmluvy poskytnúť žalobcovi 6 spotrebných úverov a 2 osobné úvery. Podľa výpisu z Bankového registra informácií k 9.11.2017 bol žalobca povinný splácať bankám splátky spolu vo výške 579,- eur mesačne, podľa výpisu z nebankového registra informácií bol povinný splácať nebankovým subjektom spolu sumu 335,- eur mesačne, čo spolu predstavuje sumu 914,- eur mesačne. Právny predchodca žalovanej pri uzatváraní predmetnej zmluvy vychádzal z mesačných splátok žalobcu z iných záväzkových vzťahov v celkovej sume 335 eur, teda sume vyplývajúcej tak z nebankového registra klientskych informácií, predložených súdu žalobcom, ako aj z výpisu z registra klientskych informácií, predložených súdu žalovanou.

Žalobca predložil súdu prvej inštancie výpočet výšky RPMN podľa interaktívnej kalkulačky, voľne prístupnej na Portáli finančnej osvetly a ochrany finančného spotrebiteľa MF SR: K., L. M., po zadaní vstupných údajov: suma reálne poskytnutého úveru 3.800 eur, počet splátok (120), periodicita (mesačne), výška splátok (62,57 eur), so splatením splátky: na konci obdobia, podľa ktorej kalkulačky výška RPMN z predmetného úveru bola 16,41 %. Do kalkulačky teda zadal splátku úveru zvýšenú o splátku poisťného. Z výplatných pások žalobcu za mesiace 9/2017 a 10/2017 predložených žalovanou je zrejmé, že žalobca bol v danom čase zamestnancom spoločnosti alu-one SLOVAKIA, s.r.o., a že poberal z pracovného pomeru v danom čase mzdu v čistom 698 eur až 707 eur ku ktorej dostával daňový bonus 42,82 eur, a po odpočítaní nákladov na obed mu zamestnávateľ vyplácal na osobný účet sumu cca 742 eur až 748 eur mesačne. Listom zo dňa 26.9.2018 označeným ako: Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru, oznámila žalovaná žalobcovi, že v predžalobnej upomienke ho vyzvala na doplatenie splatných splátok, pričom ho aj upozornila na stratu možnosti splácať poskytnutý úver formou mesačných splátok, a keďže dlžné splátky v lehote stanovenej v predžalobnej upomienke žalobca žalovanej neuhradil, stal sa dlh žalobcu z úverovej zmluvy č. 8610501097 naraz splatným v celom rozsahu. Celková výška dlhu ku dňu zosplatnenia predstavovala celkom sumu 3.976,24 eur, z toho istina úveru sumu 3.975,73 eur. Žalobcu žalovaná zároveň požiadala na úhradu celkového dlhu na účet, ktorý uviedla. Z prehľadu splácania úveru žalobcom zo zmluvy č. 7189831 / 8610501097 (č. I. 23 súdneho spisu) vyplýva, že žalobca uhradil prvých 5 splátok úveru, pričom do omeškania po dobu niekoľkých dní sa dostal už pri platení 1., 2. a 5. splátky, do viac ako mesačného omeškania sa dostal splatením 4. splátky. Ďalšie splátky vôbec neuhradil, pričom ku dňu 19.9.2018 evidoval veriteľ neuhradenú pohľadávku voči žalobcovi v celkovej výške 3.975,73 eur s poznámkou: „pokuta vypovedanie.“ Dňa 10.3.2020 zaplatil žalobca z predmetného úveru sumu 4.679,62 eur, čo spolu s predchádzajúcimi úhradami žalobcom predstavovalo celkom sumu 4.995,53 eur. Zo žalobcom vytlačeného prehľadu priemerných úrokových mier z úverov poskytnutých v eurách rezidentom eurozóny (stav a nové obchody) za rok 2017 súd zistil, že tento bol vytlačený z internetovej stránky K. v rámci štatistických údajov na finančných trhoch (M.). Z uvedeného prehľadu vyplýva, že priemerné úrokové miery zo spotrebiteľských úverov nad 5 rokov poskytované bankami v mesiaci 11/2017 boli 7,83 %, a za IV. štvrťrok boli 7,85 %. Priemerné úrokové miery z nových spotrebiteľských úverových zmlúv (nové obchody) uzatvorené v mesiaci 11/2017 so začiatočnou fixáciou úrokovej sadzby nad 5 rokov boli 8,24 % a za IV. štvrťrok boli 8,40 %. Informácie o najvyššej prípustnej výške odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru za jednotlivé obdobia sú zverejnené na internetovom Portáli finančnej osvetly a ochrany finančného spotrebiteľa MF SR: K., konkrétne na odkaze: M.. Podľa takto zverejnenej informácie Ministerstvom financií Slovenskej republiky (MF SR), najvyššia prípustná výška odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru za 2. štvrťrok 2017, platná pre zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzatvorené od 16. augusta 2017 do 15. novembra 2017, pri zmluvnej platnosti v rozmedzí nad 5 rokov do 10 rokov bola vo výške 18,16 % s poznámkou, že najvyššia prípustná výška odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru bola vypočítaná zo súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk ako dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov (a nie úrokovej sadzby - pozn. súdu), ktoré je možné nájsť na webovom sídle MF SR: M.. Súdu prvej inštancie bolo z jeho úradnej činnosti známe, a vyplýva to aj z výpisu z obchodného registra, že spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s. zanikla výmazom z obchodného registra, t. j. dňa 1.1.2018, z dôvodu rozdelenia spoločnosti, pričom jej právnymi nástupcami sa stali 1.) žalovaná (J., G.), a 2) J. N., G.. O.: XXXXXXXX. Ďalej je súdu z jeho úradnej činnosti známe, že J., G. sa stala právnym nástupcom majetku a záväzkov spoločnosti Consumer Finance Holding, a.s. týkajúcich sa produktov Quatro a Slovenská požičovňa. Právnym nástupcom majetku a záväzkov týkajúcich sa produktov QCAR a Triangel sa stala spoločnosť J. N., G..

Predsporovou výzvou zo dňa 27.6.2020 požiadal právny zástupca žalobcu žalovanú o zaplatenie sumy 1.195,53 eur, predstavujúcu nárok z bezdôvodného obohatenia z dôvodu, že úverová zmluva č. 8610501097 uzatvorená medzi žalobcom a žalovanou dňa 9.11.2017 nie je v súlade s právnou úpravou

na ochranu spotrebiteľa, najmä so zákonom o spotrebiteľských úveroch, a trpí takými vadami, pre ktoré je potrebné úver považovať za bezúročný a bez poplatkov, predovšetkým pre absenciu údajov podľa § 9 písm. b), k) a i) ZoSÚ. Vo výzve uviedol lehotu do 5.7.2020 na zaplatenie alebo na navrhnutie iného akceptovateľného postupu žalovanou. Predmetná výzva bola zaevidovaná žalovanou dňa 27.6.2020. Z písomných vyjadrení strán sporu, ako aj z vyjadrení žalovanej strany na pojednávaniach vo veci samej bolo medzi stranami nesporné, že strany uzatvorili predmetnú zmluvu elektronickými prostriedkami, že žalobca neudelil súhlas veriteľovi, t. j. právnenému predchodcovi žalovanej, na prístup do bankového registra informácií. Ďalej bolo medzi stranami nesporné, že žalovaná vyhlásila predmetný úver za okamžite splatný, pričom žalobca zaplatil celú sumu dlhu z predmetného úveru, vrátane príslušenstva tak, ako bol vyúčtovaný žalovanou.

Odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi nesmie prevýšiť dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 1 ods. 4 pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne. Na účely tohto nariadenia vlády sa obdobným úverom alebo pôžičkou rozumie obdobný produkt, ktorý je svojou povahou najbližší forme poskytnutia peňažných prostriedkov spotrebiteľovi podľa predchádzajúcej vety. Najvyššia prípustná výška odplaty sa posudzuje podľa pravidiel uvedených v odsekoch 1 až 3 ku dňu uzavretia spotrebiteľskej zmluvy, ktorej predmetom je poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi (§ 1a ods. 1 a 4 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z.). Ustanovenie § 1a bolo zavedené do nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. až s účinnosťou od 1.9.2014 na vykonanie ust. § 53 ods. 6 O.z. Súd poznamenal, že súdna prax vo veci posudzovania neprípustnej výšky dojednaných úrokov z úveru pre ich rozpor s dobrými mravmi (§ 3 O.z.) sa menila aj v súvislosti so zavedením ust. § 1a do vykonávacieho nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. K uzneseniu NS SR sp. zn. 1MCdo 1/2009 a k rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/114/2014 a sp. zn. 8Co/112/2014 zo dňa 18.12.2014, na ktoré sa odvolával žalobca, konajúci súd poznamenal, že sa týkali dohodnutých úrokových sadzieb vo výške 60 % ročne, 70 % ročne a 82, % ročne, ktoré nepochybne sú úrokmi dojednaným v rozpore so dobrými mravmi, a v súčasnosti prevyšujú aj najvyššiu prípustnú výšku odplaty zo spotrebiteľského úveru podľa § 53 ods. 6 O.z. v spojení s § 1a vykonávacieho nariadenia č. 87/1995 Z. z. v príslušnom znení. Výkladom proti doslovnému jazykovému zneniu zákona a na jeho základe rozhodovaním contra legem nevyhnutne dochádza k intenzívnemu zásahu do jedného zo základných princípov právneho štátu, a to princípu právnej istoty. Rozhodovať takto nie je možné nikdy v prípade, pokiaľ sa aplikuje jasný, jednoznačný a zjavne úplný text zákona, resp. právnej normy obsiahnutej v zákone, pričom vzhľadom na všetky okolnosti niet pochyb o úmysle zákonodarcu na takej úprave právnych vzťahov; čo platí práve pre daný prípad. Tým, že odvolací súd priznal ustanoveniu § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka a inštitútu dobrých mravov väčšiu váhu, než mu v konfrontácii s jasnými a z hľadiska obsahu dispozície právnej normy pochybnosti nevzbudzujúcimi ustanoveniami § 53 ods. 6 O.z. v spojení s § 1a ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. prináležala, zásadne poprel účel a význam príslušných ustanovení. Uvedenými ustanoveniami bolo zavedené generálne pravidlo, podľa ktorého odplata nesmie prevýšiť najvyššie prípustnú mieru, ktorú od spotrebiteľa možno požadovať, a to z dôvodu, že v praxi bolo potrebné reagovať na ekonomickú, sociálnu a celkovú spoločenskú zmenu pomerov v súvislosti s požíčovaním peňazí spotrebiteľom. Aby bolo možné flexibilne zohľadniť potrebu zmien pri odplate a stanovení jej najvyššej prípustnej výšky, ponechalo sa toto určenie vláde Slovenskej republiky, ktorá odplatu a jej najvyššiu prípustnú výšku ustanovuje vládnym nariadením. Možno prisvedčiť argumentácii dovolateľky, že účelom predmetných ustanovení je okrem iného aj ochrana veriteľov, ktorí dodržia zákon, pred nejednotnou rozhodovacou praxou štátnych orgánov. Veriteľ, ktorý svojim konaním rešpektuje právnu úpravu stanovujúcu limit pre úrokové sadzby, má legitímne očakávanie, že za to nebude zo strany štátnych orgánov sankcionovaný. Pokiaľ sudy v preskúmvanej veci vyhodnotili odplatu za poskytnutý spotrebiteľský úver ako rozpornú s dobrými mravmi napriek skutočnosti, že bola dohodnutá v zákonom stanovených mantineloch, vo svojich dôsledkoch nenaplnili ústavnoprávnu požiadavku vyplývajúcu z princípu právnej istoty, a to legitímnu predvídateľnosť postupov súdu a práva. (...) pokiaľ odvolací súd svoje rozhodnutie založil na konštatovaní rozporu dohodnutej výšky odplaty v spotrebiteľskom úvere, ktorá pritom bola v zákonom stanovenom limite, s dobrými mravmi, zvolil v danom prípade neprípustný výklad contra legem, čím sa dopustil závažného interpretačného a judikatórneho excusu. Tým, že sudy nižších inštancií zvolili (svojoľný) výklad príslušných právnych noriem v rozpore s ich účelom a zmyslom, porušili právo dovolateľky na súdnu ochranu a spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (porov. uznesenie NSSR sp. zn. 4Cdo/191/2022 zo dňa 26.1.2023).

Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že právny predchodca žalovanej ako veriteľ a žalobca ako dlžník v pozícii spotrebiteľa uzatvorili dňa 9.11.2017 elektronickými prostriedkami zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 8610501097 na formulári označenom ako: Slovenská požíčovňa, ktorou

zmluvou sa veriteľ zaviazal poskytnúť žalobcovi bezúčelový spotrebiteľský úver formou pôžičky v sume 3.800 eur, prevodom na účet žalobcu, uvedený v zmluve. Dohodnutá výška mesačnej splátky úveru bola 60,69 eur, fixná ročná úroková sadzba 15,90 %, priemerná hodnota RPMN bola 12,57 %, RPMN bola 15,90 %, najvyššia prípustná výška odplaty bola 17,46 %, počet splátok bol 120 (120 mesiacov, t. j. 10 rokov), splatnosť prvej splátky bola 20.12.2017, termín konečnej splatnosti bol dohodnutý 20.11.2027, výška odplaty bola 16,49 %. Celková čiastka, ktorú je spotrebiteľ povinný zaplatiť, bola podľa zmluvy 7.282,80 eur a celkové náklady spotrebiteľa 3.482,80 eur. Všetky splátky boli splatné vždy do 20. dňa v mesiaci. Výpočet, počet a termíny splátok istiny, úrokov a poplatkov sú uvedené v splátkovom kalendári podľa článku VII. zmluvy. Na prvej strane zmluvy, v čl. II. s názvom: Prihláška k poisteniu schopnosti splácať splátky pôžičky (poistenie nie je povinné), je zaškrtnuté políčko základného súboru poistenia A). Z tejto časti zmluvy je nepochybné, že žalujúci spotrebiteľ nemusel pristúpiť k žiadnemu poisteniu, keďže mal na výber z troch možností, a to 1.) základný súbor poistenia A/, 2.) komplexný súbor poistenia B/, a 3./ odmietnutie poistenia. Žalobca sa zaviazal poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom za podmienok uvedených v zmluve. Splátky poistného vo výške 1,88 eur neboli pripočítané k sume splátky úveru, ani zahrnuté v celkovej čiastke, ktorú je spotrebiteľ povinný zaplatiť, ani neboli zahrnuté do výpočtu RPMN. Splátky poistného boli pritom splatné spolu so splátkami úveru, čo je nepochybné aj zo splátkového kalendára v čl. VII., bod 7. zmluvy. Súčasťou zmluvy (str. 13/25 zmluvy v prílohe: Štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere) je vzorec pre výpočet RPMN s dosadenými údajmi podľa str. 2/25 zmluvy v súlade so ZoSÚ. Žalobca udelil súhlas (na str. 11/25 zmluvy) veriteľovi s poskytovaním jeho osobných údajov zo zmluvy aj jeho záväzkov z tejto zmluvy do Nebankového registra klientskych informácií (NRKI). Odmietol však udeliť súhlas prevádzkovateľovi NRKI, aby poskytol údaje o osobných údajoch, uzatváraných obchodoch a o bonite žalobcu do Spoločného registra bankových informácií (SRBI) užívateľom tohto spoločného registra, a taktiež odmietol poskytnúť súhlas veriteľovi, aby získal údaje v rovnakom rozsahu z informačného systému SRKI (č. I. 30 súdneho spisu). Žalobca však udelil súhlas, aby veriteľ poskytol osobné údaje žalobcu a informácie osobám, ktoré sú súčasťou skupiny Intesa Sanpaolo alebo skupiny J., vrátane J., G.. Pred uzatvorením zmluvy prostriedkami na diaľku oznámil žalobca právnomu predchodcovi žalovanej svoje osobné údaje, poskytol mu pritom aj výplatné pásky za mesiac sa 9/2017 a 10/2017 (nakoľko nimi disponovala samotná žalovaná v tomto spore), uviedol požadovanú sumu úveru ako aj ďalšie náležitosti potrebné pre vyplnenie formulára zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Po dosadení údajov do formulára zmluvy o spotrebiteľskom úvere právny predchodcom žalovaného na základe údajov oznámených mu samotným žalobcom, celý text zmluvy bol odoslaný žalobcovi, aby sa s ním oboznámil, a v prípade súhlasu s jeho obsahom mal možnosť žalobca zmluvu podpísať v predloženej podobe alebo nepodpísať. Mohol trvať na zmene niektorých doplnených údajov, aj na odmietnutí poistenia, čo však neurobil. Takto pripravenú zmluvu žalobca elektronicky podpísal, nevyužil ani možnosť od zmluvy odstúpiť v lehote 14 dní od jej podpísania, na čo bol oprávnený zo zákona aj zo zmluvy. Právny predchodca žalovanej následne poskytol žalobcovi úver v dohodnutej sume 3.800 eur prevodom na jeho účet. Pôvodný veriteľ zanikol dňom 1.1.2018, pričom právny nástupcom majetku a záväzkov pôvodného veriteľa, týkajúcich sa produktov Quatro a Slovenská požíčovňa, sa stala žalovaná, a teda je pasívne vecne legitimovaná v tomto spore.

Žalobca nesplácal úver riadne a včas, nakoľko uhradil iba prvých 5 splátok úveru, pričom do omeškania po dobu niekoľkých dní sa dostal už pri platení 1., 2. a 5. splátky, do viac ako mesačného omeškania sa dostal s platením 4. splátky, čo viedlo k rozhodnutiu žalovanej podľa bodu 10.2. čl. VII. predmetnej zmluvy, v ktorom sa dohodli zmluvné strany na možnosti veriteľa vyhlásiť okamžitú splatnosť pôžičky v prípade omeškania žalobcu s platením splátok úveru, a listom zo dňa 26.9.2018 oznámila žalobcovi, že predmetný úver sa stal splatným v celom rozsahu naraz, pričom celková dlžná suma úveru k danému dňu zodpovedala sume 3.976,24 eur, z toho istina 3.975,73 eur. Dňa 10.3.2020 zaplatil žalobca z predmetného úveru sumu 4.679,62 eur, čo spolu s predchádzajúcimi úhradami žalobcom predstavovalo celkom sumu 4.995,53 eur.

Žalobca podal proti žalovanej žalobu z dôvodu, že bol presvedčený, že:

1/ predmetný spotrebiteľský úver je bezúročný a bez poplatkov pre absenciu niektorých obligatórnych náležitostí (§ 9 ods. 2 písm. k/ a i/ ZoSÚ v príslušnom znení), ako aj pre hrubé porušenie povinností veriteľa konať s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ZoSÚ pri zisťovaní platobnej schopnosti spotrebiteľa pred uzatváraním zmluvy o spotrebiteľskom úvere, s absenciou ktorých náležitostí a s porušením povinností veriteľa podľa § 7 ZoSÚ spája zákon sankciu bezúročnosti a bezpoplatkovosti (§ 11 ZoSÚ); 2/ dojednanie úrokov z úveru je absolútne neplatné podľa § 39 O.z. pre rozpor s dobrými mravmi (§ 3 O.z.), a preto, podľa názoru žalobcu, v zmluve absentuje podstatná náležitosť zmluvy o úvere podľa § 9

ods. 2 písm. i/ ZoSÚ, a to úroková sadzbu spotrebiteľského úveru. Neplatná je preto aj zmluva o úvere pre absenciu podstatnej náležitosti, ktorou je platné dojednanie úroku;

3/ do celkových nákladov spotrebiteľa, ani do výpočtu RPMN neboli zahrnuté náklady žalujúceho spotrebiteľa spojené s poisťným, ktoré bol podľa zmluvy povinný splácať mesačnými splátkami vo výške po 1,88 eur mesačne, pričom poisťné nebolo zahrnuté ani do celkovej čiastky, ktorú je spotrebiteľ povinný zaplatiť ani do celkových nákladov spotrebiteľa. Žalobca tvrdil, že nemal možnosť výberu medzi uzatvorením zmluvy s poistením a uzatvorením zmluvy bez poistenia, aby získal úver za rovnakých podmienok, nakoľko mu bola predložená na podpis zmluva s vyplnenými údajmi, ktoré doplnil veriteľ do formulárovej zmluvy, a preto údaj o RPMN v zmluve je uvedený v neprospech spotrebiteľa;

4/ žalovaná nepreukázala, že by došlo k doručeniu návrhu na uzavretie poisťnej zmluvy žalobcovi, ani k následnému uzatvoreniu poisťnej zmluvy, pretože zo zmluvy o úvere nie je možné zistiť všetky podstatné náležitosti poisťnej zmluvy podľa Občianskeho zákonníka;

5/ keďže veriteľ hrubo porušil svoju povinnosť podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ postupovať s odbornou starostlivosťou pri posudzovaní bonity platobnej schopnosti spotrebiteľa, podľa § 11 ZoSÚ nebol veriteľ oprávnený vyhlásiť spotrebiteľský úver za predčasne splatný, a preto je absolútne neplatný jednostranný právny úkon žalovanej o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru; a preto zastával žalobca názor, že žalovaná sa obohatila na jeho úkor, nakoľko prijala od neho peňažné plnenie 4.995,53 eur, teda sumu prevyšujúcu istinu reálne poskytnutého úveru (3.800 eur), pričom suma predstavujúca tento rozdiel v zodpovedajúcej výške 1.195,53 eur, je bezdôvodným obohatením žalovanej podľa § 451 ods. 2 O.z.

Súd prvej inštancie dôvodil, že nakoľko sa zaviazal veriteľ (právny predchodca žalovanej) v predmetnej zmluve poskytnúť žalujúcemu spotrebiteľovi na jeho účet sumu spotrebiteľského úveru po uzatvorení zmluvy (bod 3.1. zmluvy), predmetná zmluva spĺňa základné zákonné náležitosti zmluvy o pôžičke podľa Občianskeho zákonníka, a nie zmluvy o úvere podľa Obchodného zákonníka. Medzi obligatórne náležitosti zmluvy o úvere totiž patrí vždy aj záväzok veriteľa (až) na požiadanie dlžníka poskytnúť v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy. Touto zmluvou sa strany v končenom dôsledku dohodli, že veriteľ poskytne žalujúcemu spotrebiteľovi spotrebiteľský úver vo forme pôžičky, pričom aj v samotnej zmluve je vo viacerých častiach uvedený pojem pôžička, a nie úver (čo nemení nič na skutočnosti, že ide o spotrebiteľský úver podľa § 2 ZoSÚ, ktorým môže byť aj pôžička). Súd uzavrel, že predmetnou zmluvou právny predchodca žalovanej a žalobca sa v končenom dôsledku dohodli, že veriteľ (právny predchodca žalovanej) poskytne žalujúcemu spotrebiteľovi sumu spotrebiteľského úveru po podpísaní zmluvy, a že žalobca tento spotrebiteľský úver vráti právnenému predchodcovi žalovanej (veriteľovi) spolu s dohodnutými úrokmi. Keďže úroky z pôžičky sú tzv. fakultatívnou náležitosťou zmluvy o pôžičke, ani prípadné neplatné dojednanie úrokov z pôžičky nerobí preto absolútne neplatnou celú zmluvu o pôžičke, ale neplatnou by bola v takom prípade iba táto časť zmluvy (§ 41 a § 658 ods. 1 O.z.). Neobstojí argumentácia žalobcu, že by nemal možnosť výberu medzi uzatvorením zmluvy s poistením a zmluvy bez poistenia, keďže možnosť odmietnutia poistenia je výslovne a zreteľne viditeľná hneď na prvej strane zmluvy, v článku II., v podobe zaškrťavacieho štvorčeka (okienka). Možnosť výberu medzi dvomi druhmi poistenia a možnosťou odmietnutia poistenia je zreteľná na prvý pohľad, bez potreby podrobného študovania celého textu zmluvy. Pokiaľ žalobca naozaj nemal v deň uzavretia zmluvy záujem o poistenie splátok úveru, ako to tvrdil v priebehu celého sporu, a k zaškrtnutiu políčka o poistení úveru by došlo pochybením osoby zo strany veriteľa, žalobca mohol takto nesprávne vyplnenú zmluvu nepodpísať, a trvať na oprave alebo zmene niektorých vyplnených údajov, čo však neurobil. Nevyužil ani možnosť odstúpenia od zmluvy bez uvedenia dôvodu v lehote 14 dní odo dňa jej podpísania.

Súd prvej inštancie bol názoru, že zmluva netrpí takými vážnymi nedostatkami, pre ktoré by bolo možné predmetný spotrebiteľský úver považovať za bezúročný a bezpoplatkový podľa § 11 ZoSÚ, alebo pre ktoré by bola celá zmluva absolútne neplatná podľa § 39 O.z. Zmluva obsahuje aj obligatórnu náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ, a to RPMN a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pričom sa uviedli všetky predpoklady použité na výpočet tejto RPMN. Nakoľko vykonaným dokazovaním, ako aj zo samotného obsahu predmetnej zmluvy je nepochybné, že žalobca mal možnosť výberu medzi uzatvorením zmluvy s poistením alebo uzatvorením zmluvy bez poistenia, veriteľ správne podľa § 2 ods. 1 písm. g/ a h/ ZoSÚ nezahrnul náklady na poistenie (splátky poisťného vo výške 1,88 eur mesačne) ani do celkových nákladov spotrebiteľa, ani do celkovej čiastky, ktorú je spotrebiteľ povinný zaplatiť, ani do samotného výpočtu RPMN. V konaní nebolo preukázané, že by údaj o RPMN bol uvedený v zmluve nesprávne v neprospech spotrebiteľa. Zmluva obsahuje aj vzorec výpočtu RPMN v súlade so ZoSÚ a so všetkými potrebnými dosadenými vstupnými údajmi. Predmetná zmluva obsahuje aj ďalšiu žalobcom namietanú obligatórnu náležitosť, ktorou je úroková sadzba spotrebiteľského úveru (§ 9 ods. 2 písm. i/ ZoSÚ). Táto je riadne uvedená v samotnej zmluve, ako aj v jej prílohách ako fixná úroková

sadzba 15,90 % ročne. Neobstojí tvrdenie žalobcu, podľa ktorého takto dojednané úroky z úveru by sa mali priečiť dobrým mravom, z ktorého dôvodu by malo byť toto dojednanie absolútne neplatné podľa § 39 O.z. Súd poznamenáva, že súdna prax vo veci posudzovania neprípustnej výšky dojednaných úrokov z úveru pre ich rozpor s dobrými mravmi (§ 3 O.z.) sa priebežne menila a modifikovala aj v súvislosti so zavedením ust. § 1a do vykonávacieho nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. K uzneseniu NS SR sp. zn. 1MCdo/1/2009 a k rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/114/2014 a sp. zn. 8Co/112/2014 z 18.12.2014, na ktoré sa odvolával žalobca, súd prvej inštancie uviedol, že sa tieto týkali dohodnutých úrokových sadziieb vo výške 60 % ročne, 70 % ročne a 82 % ročne, ktoré nepochybne sú úrokmi dojednanými v rozpore s dobrými mravmi, a podľa právnej úpravy účinnej od 1.9.2014 výrazne prevyšujú aj najvyššiu prípustnú výšku odplaty zo spotrebiteľského úveru podľa § 53 ods. 6 O.z. v spojení s § 1a vykonávacieho nariadenia č. 87/1995 Z. z. v príslušnom znení. Súd zdôraznil, že predmetná zmluva bola uzatvorená za účinnosti § 1a vykonávacieho nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. v príslušnom znení, pričom výška dojedná sadzba úrokov z úveru podľa zmluvy 15,90 % ročne, a dojedaná výška odplaty bola 16,49 % ročne. Takto dojednaná odplata zo spotrebiteľského úveru je nižšia, než bola najvyššia prípustná výška odplaty v danom čase (18,16 %), zverejnená MF SR a NBS, predovšetkým na internetovom Portáli finančnej osvety a ochrany finančného spotrebiteľa MF SR: K., konkrétne na odkaze: M.. Dojednanú výšku úveru považoval súd za súladnú so zákonom aj s dobrými mravmi. Pokiaľ dohodnutá výška odplaty zo spotrebiteľského úveru je v zákonom stanovenom limite, neprípustný je potom výklad v rozpore so zákonom (contra legem) pripúšťajúci záver, že takto dojednaná odplata napriek tomu je v rozpore s dobrými mravmi (porov. uznesenie NS SR sp. zn. 4Cdo/191/2022 z 26.1.2023). O výklad v rozpore so zákonom by išlo aj vtedy, ak odplatu v zákonom stanovenom limite z poskytnutého úveru tvoria iba dohodnuté úroky z úveru. Ani pred zavedením ust. § 1a do vykonávacieho nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. nebolo možné zakaždým nekriticky rozhodnúť, že všetky dojednané úroky z úveru, ktoré prevyšujú dvojnásobok priemerných úrokových sadziieb bánk v čase uzatvorenia zmluvy sú vždy dojednané v rozpore s dobrými mravmi, pričom práve takéto rôznorodé výklady viedli zákonodarcu k zavedeniu zákonných mantinelov pre určenie maximálnej najvyššej prípustnej výšky odplaty na spotrebiteľských úverov. Z uvedených dôvodov ani tvrdenia žalobcu o neplatnom dojednaní úrokov z úveru v danom prípade neobstoja. Na druhej strane, nesprávny je názor žalovanej, že najvyššia prípustná miera odplaty v danom období mala byť až 36,32 % ako dvojnásobok údaju zverejneného v tabuľke o najvyššej prípustnej výške odplaty za poskytovanie spotrebiteľského úveru, zverejnenej na K.. Súd zdôraznil, že na internetovej stránke K. (Portál finančnej osvety a ochrany finančného spotrebiteľa MF SR) je uvedená informácia o najvyššej prípustnej výške odplaty pre zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzatvorené od 16.8.2017 do 15.11.2017 (č. I. 81 spisu) so zmluvnou platnosťou nad 5 do 10 rokov vrátane, ktorá bola v danom čase 18,16 %. Ide však už o vypočítanú najvyššiu prípustnú výšku odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru, a nie o priemernú RPMN, z ktorej bol tento údaj vypočítaný. Tabuľka o najvyššej prípustnej výške odplaty obsahuje v závere aj poznámku s odkazom na súhrnné informácie, z ktorých bola táto vypočítaná. Nesprávnosť uvedeného názoru žalovanej však nemala žiadny vplyv na súdom zistený skutkový stav. Nedostatočná bola aj argumentácia žalobcu o neuzatvorení poisťovnej zmluvy, keďže táto je súčasťou zmluvy o úvere, poisťovnú zmluvu za poisťovateľa v danom prípade uzatvoril právny predchodca žalovanej ako sprostredkovateľ poistenia, zo zmluvy vyplývajú poisťné udalosti, na ktoré sa vzťahuje, a určiteľná (vypočítateľná) je aj výška poisťného plnenia, ako aj ďalšie podstatné náležitosti poisťovnej zmluvy podľa Občianskeho zákonníka. Vykonaným dokazovaním neboli preukázané ani tvrdenia žalobcu, že by právny predchodca žalovanej ako veriteľ zo spotrebiteľského úveru nepostupoval s odbornou starostlivosťou pri posudzovaní schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, ktorá povinnosť mu vyplýva z § 7 ZoSÚ. Žalovaná totiž preukázala, že jej právny predchodca pri uzatváraní zmluvy zisťoval informácie o žalujúcom spotrebiteľovi dopytom do Registra nebankových informácií (odtiaľ zistil pôvodný veriteľ, že žalobca mal dva nesplatené záväzky z úveru vo J., G., ktoré bol povinný žalobca splácať splátkami spolu vo výške 335 eur mesačne). Veriteľ si vyžiadal od žalujúceho spotrebiteľa pred uzatvorením zmluvy aj výplatné pásky, pretože ak by tomu tak nebolo, nemala by ich žalovaná k dispozícii, a nepredložila by ich súdu spolu s odporom proti platobnému rozkazu. Pri uzatváraní predmetnej zmluvy zároveň žalobca odmietol poskytnúť veriteľovi súhlas s prístupom do Spoločného registra bankových informácií (SRBI), pričom odmietnutie tohto súhlasu znemožnilo veriteľovi, ktorý bol nebankovým subjektom, získať informácie o žalobcovi z registra bankových informácií, v ktorom registri bol žalobca uvedený ako dlžník alebo ako spoludlžník. Veriteľ nemal teda už žiadnu zákonnú možnosť preveriť v registri bankových informácií, či žalobca je alebo nie je dlžníkom niektorej z bánk. V tomto konaní vyšlo najavo, že práve v registri bankových informácií bol žalobca vedený ako dlžník zo 4 ďalších úverov v danom čase, pričom iba z bankových úverov bol zaviazaný na splácanie splátok spolu vo

výške 579,- mesačne, o čom však nemal veriteľ vedomosť, a ani nemohol mať, keďže túto okolnosť zrejme žalobca veriteľovi zamlčal, a zámerne mu neumožnil prístup do bankového registra informácií. Ku skutočnosti, že veriteľ vychádzal pri rozhodovaní o poskytnutí úveru z nesprávnej informácie o jednom maloletom dieťati žalobcu, namiesto dvoch maloletých detí, čo vytýkal žalovanej žalobca v žalobe, súd uvádza, že súdu je z jeho úradnej činnosti známe (z konania vedeného Okresným súdom Trnava pod sp. zn. PN-15Csp/39/2020), že v inej zmluve o úvere uzatváraanej v listinnej podobe s tým istým veriteľom dňa 16.6.2017 uviedol žalobca, že má iba jedno nezaopatrené dieťa, a nie dve, ďalej žalobca uviedol iba súhrnnú výšku splátok z úverov poskytnutých mu nebankovými inštitúciami, zamlčal úvery poskytnuté mu bankami, a rovnako aj tam odmietol poskytnúť súhlas veriteľovi na prístup do registra bankových informácií. Je teda veľmi vysoko pravdepodobné, že žalobca pri snahe o získanie ďalšieho úveru, ktorý mu bol napokon poskytnutý na základe predmetnej zmluvy (uzatvorenej 9.11.2017) zámerne uviedol veriteľovi nesprávny údaj o jednom nezaopatrenom dieťati. Konajúci súd ďalej poznamenáva, že od dodávateľa nemožno spravodlivo požadovať, aby tento nahrádzal policajný orgán, a preveroval si každú informáciu poskytnutú mu potenciálnym klientom - spotrebiteľom, ako napríklad počet vyživovaných detí a rodinný stav. Taktiež nemožno od dodávateľa vyžadovať, aby preverovala správnosť údajov uvedených vo výplatných páskach potenciálneho klienta jeho zamestnávateľom, t. j. ani porovnávať výšku daňového bonusu s počtom vyživovaných detí uvedených potenciálnym klientom veriteľovi. Súd ďalej poznamenáva, že bankové aj nebankové inštitúcie poskytujúce úvery, majú prispôbené koeficienty pre výpočet platobnej schopnosti žiadateľa o úver, ktorý koeficient zahŕňa v sebe počet členov domácnosti a predpokladanú minimálnu sumu mesačných nákladov pre domácnosť. Žalobca teda pri uzatváraní zmluvy o úvere s veľmi vysokou pravdepodobnosťou sám uviedol, že má iba jedno vyživovacie vyživované dieťa, zamlčal záväzky zo štyroch bankových úverov, a zámerne neposkytol veriteľovi súhlas na prístup do bankového registra informácií, ktoré správanie žalobcu vyhodnotil súd ako účelový a nekorektný prístup žalobcu smerujúci k získaniu úveru. Zámerné uvedenie nižšieho počtu vlastných nezaopatrených detí samotným spotrebiteľom nemohol súd v žiadnom prípade hodnotiť v neprospech veriteľa, od ktorého nemožno požadovať preverovanie každej informácie poskytnutej mu spotrebiteľom. Vykonaným dokazovaním bolo dostatočne preukázané, že veriteľ skúmal bonitu žalujúceho spotrebiteľa pred uzatvorením predmetnej zmluvy, o čom predložil aj listinné dôkazy z obdobia ku dňu uzatvárania zmluvy, a to výpis z registra klientskych informácií a dve výplatné pásky žalobcu z rozhodného obdobia, a preto nemožno v žiadnom prípade dospieť k rozumnému záveru, že by tento hrubo porušil svoje povinnosti podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ, nakoľko za hrubé porušenie tejto povinnosti sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak, ako je to výslovne uvedené v § 11 ods. 2 ZoSÚ. Súd nemal dôvod na pochybnosti o tom, že právny predchodca žalovanej ako veriteľ z predmetnej zmluvy o úvere pri vyplňaní údajov do formulára zmluvy tieto vyplňal výslovne iba na základe údajov poskytnutých mu samotným žalobcom, a to tak v počte vyživovaných detí, ako aj v počte úverov a v celkovej sume záväzkov z poskytnutých úverov. Veriteľ nemal prístup do centrálného registra bankových informácií, pretože na prístup do tohto registra mu odmietol žalobca poskytnúť súhlas. V neprospech žalobcu v tomto spore svedčili skutočnosti, že tento pred uzatváraním zmluvy s vysokou pravdepodobnosťou uviedol nižší počet detí, než reálne mal, zamlčal svojej záväzky k bankám, a zámerne znemožnil veriteľovi prístup do Spoločného registra bankových informácií (SRBI), z ktorého potom nemohol následne veriteľ (právny predchodca žalovanej) získať potrebné informácie, keďže bol v pozícii nebankového subjektu. Takéto konanie žalujúceho spotrebiteľa pred uzatváraním zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyhodnotil súd ako účelové, nekorektné, priečiace sa dobrým mravom, všetko s jediným cieľom - získať úver, ktorý mu opakovane neposkytli iné peňažné ústavy (banky a nebankové subjekty). Žalobný nárok pritom odvodzoval žalobca od informácií, ktoré sám poskytol veriteľovi v pozmenenej podobe pred uzatváraním zmluvy, ako aj od štyroch ďalších úverov, ktoré žalobca veriteľovi zatajil, informácia o ktorých bola súčasťou registra, do ktorého nemal veriteľ prístup z dôvodu výslovného neudelenia súhlasu žalobcom.

K opakovaným odkazom strán sporu na iné rozhodnutia iných súdov súd prvej inštancie uviedol, že nie je nimi viazaný, pričom súd pozná právo, pozná najnovšiu súdnu prax a pozná aj judikatúru, ktorá sa priebežne mení. Rozhodnutia iných súdov, ktorými nie je konajúci súd viazaný, nemohol súd nekriticky a paušálne aplikovať na daný prípad bez posúdenia okolností daného prípadu o to viac, že obsahovali navonok protichodné závery.

Keďže žalovaná dostatočným spôsobom preukázala, že jej právny predchodca postupoval s odbornou starostlivosťou pri skúmaní platobnej schopnosti žalujúceho spotrebiteľa, veriteľ bol oprávnený vyhlásiť okamžitú splatnosť úveru, nakoľko mu v tom nebránilo ust. § 11 ods. 2 ZoSÚ. Súd nemal dôvodné

pochybnosti o dodržaní postupu žalovanou pri vyhlásení predčasnej splatnosti úveru podľa § 53 ods. 9 a § 565 O.z. K rozhodnutiam kontrolných orgánov, na ktoré poukazoval žalobca v súvislosti s uloženými pokutami právneho predchodcovi žalovanej pre porušenie povinnosti posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ, konajúci súd poznamenal, že tieto sa týkali iných zmlúv uzatvorených s inými spotrebiteľmi, v inom období (rok 2013 a rok 2015), a nie je možné paušalizovať ich na všetky iné zmluvy uzatvorené tým istým veriteľom s inými spotrebiteľmi, a preto týmito rozhodnutiami sa súd viac v tomto spore nezaoberal. Súd nevykonal dôkaz výsluchom žalobcu, keďže sa tento na pojednávanie vo veci samej opakovane nedostavil, ospravedlnil svoju neprítomnosť na pojednávaní, a súhlasil s rozhodnutím v jeho neprítomnosti. Žalobca bol v tomto spore právne zastúpený, a pokiaľ by považoval svoju výpoveď za potrebnú, dostavil by sa na pojednávanie, ktorú možnosť však nevyužil.

V rámci dokazovania sa súd veľmi podrobne zaoberal výhradami žalobcu k ním tvrdenému hrubému porušeniu povinnosti veriteľa podľa § 7 ZoSÚ, a práve v tejto súvislosti považuje konajúci súd za potrebné zdôrazniť, že bol to práve žalobca, ktorý svojím správaním zapríčinil neposkytnutie všetkých relevantných údajov veriteľovi, nevyhnutných pre posúdenie jeho platobnej schopnosti. Niektoré údaje zámerne pozmenil (uviedol nižší počet nezaopatrených detí) alebo niektoré informácie zámerne zatajil (záväzky z ďalších 4 úverových zmlúv, informácie o ktorých nemohol veriteľ získať zo Spoločného registra bankových informácií z dôvodu odopretia súhlasu žalobcom veriteľovi na prístup do tohto registra). Takéto konanie žalobcu v súvislosti s poskytovaním pozmenených informácií, zatajením ďalších úverov a znemožnením prístupu veriteľovi do centrálného registra bankových informácií, nemožno vyhodnotiť inak, než len ako úmyselné konanie v rozpore s dobrými mravmi, ktoré nemožno pričítať na ujmu veriteľa. Žalobca ako priemerne obozretný spotrebiteľ si musel byť veľmi dobre vedomý svojho nekorektného konania vo vzťahu k veriteľovi, dokonca aj možných následkov takéhoto konania, ktorého sa dopustil s jasným cieľom - získať úver potom, čo množstvo iných jeho žiadostí v iných bankových a nebankových inštitúciách bolo zamietnutých. Súd dodal, že ochrana spotrebiteľa nie je absolútna, nie je neobmedzená o to viac, ak správanie spotrebiteľa vyhodnotil súd ako zjavné konanie rozpore s dobrými mravmi, ktoré nepožíva právnu ochranu (§ 3 OZ), a podanie predmetnej žaloby vyhodnotil súd ako zjavné zneužitie práva žalujúcim spotrebiteľom, ktoré nepožíva právnu ochranu (čl. 5 CSP), a žiadnom prípade nemôže byť na ťarchu veriteľa.

Súd ustálil, že predmetný spotrebiteľský úver nemožno považovať za bezúročný a bezpoplatkový, zmluvu o spotrebiteľskom úvere nemožno považovať za absolútne neplatnú, dojednanie o úrokoch nemožno považovať za absolútne neplatné, pričom žalobca nepreukázal dostatočným spôsobom, že by veriteľ porušil povinnosť s odbornou starostlivosťou posudzovať platobnú schopnosť žalujúceho spotrebiteľa, a keďže konanie žalujúceho spotrebiteľa v rámci poskytovania informácií veriteľovi pred uzatvorením zmluvy vyhodnotil súd ako zjavné konanie v rozpore s dobrými mravmi, ktoré nepožíva právnu ochranu (§ 3 O.z., čl. 5 CSP), súd uzavrel, že nedošlo k vzniku žiadneho bezdôvodného obohatenia na strane žalovanej z predmetného záväzkového vzťahu na úkor žalobcu, a preto ani nemohol žalovanú zaviazat' na jeho vydanie, z ktorého dôvodu súd žalobu ako skutkovo a právne nedôvodnú v celom rozsahu zamietol (I. výrok).

V časti o trovách konania svoje rozhodnutie odôvodnil právne ust. § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 a 2 CSP, vecne dôvodil plným neúspechom žalovanej v konaní a nezistením existencie žiadneho dôvodu hodného osobitného zreteľa pre výnimočné nepriznanie náhrady trov konania podľa § 257 CSP, súd jej podľa § 255 ods. 1 CSP priznal nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi v plnom rozsahu (II. výrok). Vzhľadom na nekorektné správanie žalobcu vo vzťahu k pôvodnému veriteľovi v rámci preverovania jeho platobnej schopnosti považoval súd za nespravodlivé prihliadať na prípadné nepriaznivé majetkové, osobné, rodinné či zdravotné pomery žalobcu, a nepriznať tak plne úspešnej žalovanej náhradu trov konania.

2. Proti tomuto rozsudku v celom jeho rozsahu podal včas odvolanie žalobca, s návrhom na jeho zrušenie a vrátenie veci prvostupňovému súdu na ďalšie konanie, resp. na jeho zmenu vyhovením žalobe priznaním žalobcovi náhrady trov prvostupňového a odvolacieho konania. Uviedol odvolacie dôvody v zmysle ust. § 365 písm. b/, d/, f/ a h/ CSP. Žalobca v priebehu konania namietal niekoľko väd Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 8610501097 z dňa 9.11.2017 v zmysle ZoSÚ. Tiež tvrdil, že zo strany žalovaného došlo pri uzatváraní Zmluvy k hrubému porušeniu povinnosti veriteľa konať s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ. Podľa názoru žalobcu sa súd dopustil neprípustného eklektického a neopodstatneného výberu dôkazov smerujúcich k jednostranným záverom (napriek tomu že je pri hodnotení dôkazov viazaný tiež skutkovým stavom veci, a opomenul, že zásada voľného hodnotenia dôkazov je limitovaná tiež požiadavkou nadväznosti medzi skutkovými zisteniami súdu získanými v

procesе доказованиа, úvahami súdu v procesе hodnotenia dôkazov a jeho právnymi závermi (porov. Ústavný súd SR, I. ÚS 114/2008)), pričom závery ktoré i vyslovil nemajú buď oporu vo vykonanom dokazovaní a/alebo sú nesprávne. V nadväznosti na uvedené žalobca nižšie vzniesol námietky vo vzťahu k vadám rozhodnutia, ktoré podľa názoru žalobcu mali za následok porušenie práva žalobcu na spravodlivý súdny proces.

(i.) Hrubé porušenie povinnosti veriteľa konať s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ. Smernica č. 2005/29/ES z 11.5.2005 o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu definuje odbornú starostlivosť podnikateľa ako úroveň špeciálnej schopnosti a starostlivosti, ktorú možno rozumne očakávať od obchodníka pri jeho konaní voči spotrebiteľom, zodpovedajúca čestnej obchodnej praxi alebo všeobecnej zásade dobrej viery uplatňujúcej sa v oblasti obchodníckej činnosti. Daná je aj potreba verifikácie spotrebiteľom poskytnutých informácií. Povinnosť veriteľa posúdiť pred uzavretím zmluvy bonitu spotrebiteľa predstavuje pre spotrebiteľa určitú záruku, že veriteľ bude pri poskytovaní úveru postupovať tak, aby ho do určitej miery chránil pred neschopnosťou splácať úver. Primárnym chráneným záujmom je tu ochrana spotrebiteľa pred nezodpovedným poskytnutím úveru, ktoré by viedlo k jeho insolvenčii so všetkými negatívnymi dôsledkami, a to ako ekonomickými v podobe straty majetku, tak i spoločnými v podobe spoločenskej stigmatizácie (porov. rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/25/2017). Odborná starostlivosť je preto komplexom účinných nástrojov umožňujúcich zhodnotiť potenciál spotrebiteľa splatiť úver, rozsah ktorých bude daný individuálnymi okolnosťami. V neposlednom rade ide aj o odbornú starostlivosť vo vzťahu k vlastným zdrojom, ktoré sú neodbornou starostlivosťou potenciálne negatívne taktiež ohrozené. (porov. Rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10CoCsp/104/2022 z 28.11.2023). Súd prvej inštancie obsah odbornej starostlivosti, ku ktorej je povolaný každý dodávateľ, či predávajúci, teda aj poskytovateľ úveru, náležite neskúmal a v napadnutom rozhodnutí dostatočne nevyhodnotil. Napokon tie vyhodnotenia, ktoré súd i urobil vychádzali ťažiskovo z predpokladov súdu (a nepodložených tvrdení žalovaného), ktoré však súd nemal preukázané a v súhrne súd iba „dedukoval“ na okolnosti, ktoré pojal za základ rozhodnutia v otázke splnenia povinností žalovaného na ust. § 7 ods. 1 ZoSÚ. Tie skutočnosti, ktoré i preukázané mal do úvahy nevzal – resp. tieto bez ďalšieho vysvetlenia nepovažoval (zrejme) za podstatné, námietky žalobcu len stroho odmietol. Ak zákonodarca v prípade nezodpovedného prístupu dodávateľa na finančnom trhu, pre porušenie povinnosti konať s odbornou starostlivosťou, sankcionuje veriteľa nepriznaním úrokov (ako i poplatkov), bolo potrebné aj v tomto prípade vyhodnotiť preukázaný skutkový stav a následne ho podriaďiť pod relevantné ustanovenia právnych predpisov (§ 7 ods. 1 v spojení s § 11 ods. 2 ZoSÚ), k čomu podľa odôvodnenia napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie nedošlo. Žalobca v obsahu podaní poukazoval na rozhodovaciu prax (aj) súdnych autorít (SDEÚ, NS SR, tiež odvolacieho súdu ako aj orgánu dozoru NB SR), ktoré svojimi právnymi výkladmi vytvárajú právny (samozrejme nie skutkový) rámec postupu pri hodnotení toho, či veriteľ pred uzatvorením Zmluvy postupoval v súlade s ust. § 7 ods. 1 ZoSÚ a podľa názoru žalobcu tvoria akýsi rámec obsahu princípu právnej istoty v tom, že v každej veci (teda aj v žalobcovej) budú tieto výklady aplikované resp. postup veriteľa s prihliadnutím na základné tézy v nich konštatované posudzované. Aj z rozhodovacej praxe odvolacieho súdu vyplýva, že za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom a domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný a domáci rozpočet a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver. Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje. (porov. napr. Rozhodnutia Krajského súdu v Trnave v konaniach pod sp. zn. 9CoCsp/88/2020 z 26.5.2021, sp. zn. 23CoCsp/8/2021 z 27.4.2021, tiež sp. zn. 10CoCsp/6/2022). Na základe uvedeného postup veriteľa možno rozdeliť oblastne a to na skúmanie príjmov a výdavkov spotrebiteľa pred poskytnutím spotrebiteľského úveru.

A: Skúmanie príjmov

Súd v rozhodnutí (bod 83.) konštatoval, že neboli preukázané tvrdenia žalobcu o tom že by žalovaná nepostupovala s odbornou starostlivosťou pri posudzovaní schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, ktorá povinnosť jej vyplýva z § 7 ZoSÚ, nakoľko žalovaná preukázala zistenia jednak z Registra nebankových informácií o dvoch nesplatených záväzkoch z úveru vo J., G., ktoré bol povinný žalobca splácať splátkami spolu vo výške 335 eur mesačne a výplatných pásov žalobcu. Z uvedeného záveru súdu vyplýva, že tento záver vo výroku I. a II. rozhodnutia oprel o zistenia, že žalovaná v tomto konaní deklarovala, že pred poskytnutím úveru zo Zmluvy v rámci plnenia povinností

vyplývajúcich veriteľovi z ustanovenia § 7 ZSÚ, disponovala údajom o príjme žalobcu v podobe 2 výplatných pásov a údajom o dvoch existujúcich záväzkoch evidovaných vo vzťahu k žalovanému. Žiadne ďalšie zisťovania zo strany žalovanej preukázané právne relevantným spôsobom neboli. Žalobca závery súdu považuje za celkom nesprávne odporujúce obsahu zákonného ustanovenia § 7 ZoSÚ a to z nasledujúcich dôvodov. Národná banka Slovenska vydala vo svojom opatrení zo dňa 13. decembra 2016 metodiku na výpočet Ukazovateľa schopnosti spotrebiteľa splácať úver na bývanie (zverejnené k 20.12.2016 a účinné k 1.1.2017; Oznámenie o vydaní opatrenia: Zbierka zákonov SR, vydaná dňa 28.12.2016, oznámenie č. 373/2016 Z. z.) (ďalej ako „Opatrenie“). Z ustanovenia § 3 Opatrenia vyplývajú požiadavky na predkladanie dokladov o príjmoch spotrebiteľa a overovanie údajov o príjmoch spotrebiteľa o. i. ide o: informácie z platobného účtu spotrebiteľa vedeného u veriteľa, ktorý je bankou, zahraničnou bankou alebo pobočkou zahraničnej banky, pričom za externé zdroje informácií o príjme spotrebiteľa považujú najmä - potvrdenie o príjme spotrebiteľa od zamestnávateľa nie staršie ako tri mesiace, výpis z platobného účtu spotrebiteľa, ktorý nie je vedený u veriteľa, a na ktorý je pravidelne poukazovaný príjem spotrebiteľa, pracovná zmluva v znení neskorších dodatkov, ktoré údaje o príjme spotrebiteľa sa overujú u zamestnávateľa alebo prostredníctvom iných zdrojov nezávislých od spotrebiteľa. Žalovaná síce teda v priebehu tohto súdneho konania predložila žalobcove výplatné pásky za mesiac september a október 2017, avšak nepredložila – ale ani len netvrdila, že by za účelom preverenia žalobcom deklarovaného príjmu od žalobcu (či inak) informácie dožiadala alebo tieto preverila akýmkoľvek spôsobom podľa obsahu ustanovenia § 3 Opatrenia. Preto pokiaľ žalovaná v konaní preukázala zisťovanie príjmu výplatnými páskami žalobcu, t. j. že jej právny predchodca disponoval informáciou o výške čistého príjmu žalobcu 745,80 eur - tento príjem žalobcu nebol overený žiadnym z vyššie označených postupov a to ani dopytom na zamestnávateľa ani dopytom na sociálnu poisťovňu. Z vykonaného dokazovania preto podľa názoru žalobcu vyplynulo, že veriteľ (žalovaná) príjem dlžníka (žalobcu) dostatočne preukázaný nemal. Nejde však o jedinú vadu postupu žalovanej. Podľa názoru žalobcu, z predložených dôkazov je zrejmé, že veriteľ skúmal povrchne (v podstate vôbec) len príjem žalobcu, ale rovnako povrchným a nedostatočným spôsobom pristupoval i ku skúmaniu výdavkov žalobcu. Pri skúmaní výdavkov musí veriteľ vykonať audit domáceho rozpočtu dlžníka, aby splnil povinnosť odbornej starostlivosti. Pritom z argumentácie a dôkazov predložených žalovanou v tomto konaní jednoznačne vyplýva, že dôkazy v tejto súvislosti zo strany žalovanej poskytnuté neboli, tak ako žalovaný neuviedol vôbec žiadne tvrdenia o tom, že by sa na výdavky žalobcu dopytoval. Žalobca v podaní z 22.8.2020 v reakcii na tvrdenia žalovanej uviedol, že pokiaľ žalovaná poukazuje na obsah žiadosti (a údajne údaje v nej žalobcom vyplnené) ide len o ničím nepodložené a nepreukázané tvrdenie žalovanej, ktorá na dôkaz pravdivosti nepredložila žiadnu žiadosť žalobcu – do času vydania rozhodnutia sa na tomto stave podľa vedomostí žalobcu nič nezmenilo, čoho dôkazom je i to, že ani súd v rámci vykonaného dokazovania, či odôvodnenia rozhodnutia neopiera svoje úvahy o dôkaz, ktorý by žalovaný v súvislosti s dopytom na žalobcu ohľadne informácií vykonal lež o dedukcie a pravdepodobnosti, čo je bez ďalšieho podľa názoru žalobcu v rozpore s ust. § 220 CSP. Z tvrdení žalovanej v tomto konaní preukázateľne vyplýva (odpor žalovanej z 30.7.2020), že pri posudzovaní výdavkov žalobcu vychádzal (len) zo sumy životného minima v čase posudzovania žiadosti o úver vo výške 199,48 eur a sumy životného minima na 2 nezaopatrené deti vo výške 91,06 eur. Zo Zmluvy ani iného dôkazu však nevyplynulo, že by žalovaná zisťovala priemerné mesačné výdavky žalobcu na živobytie (SIPO, strava, doprava do práce, lieky, telekomunikačné služby a pod.) a je zrejmé, že toto zisťovanie bez ďalšieho nahrádza (nahradila) údajom o životnom minime. Uvedené podľa názoru žalobcu jednoznačne svedčí o ignorovaní zákonnej povinnosti dodávateľa úverových produktov na finančnom trhu. Z ust. § 7 ods. 27 veta posledná ZoSÚ (účinné ku dňu 9.11.2017) síce vyplýva, že náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť je nevyhnutné posudzovať s ohľadom na životné minimum ustanovené osobitným predpisom a na príjem spotrebiteľa, nie sa tejto zákonnej povinnosti zbaviť odkazom na životné minimum, nakoľko to nie je ratio zákona a tento postup nezohľadňuje individuálnosť životnej situácie toho - ktorého spotrebiteľa a jeho rodiny. Tento postup dodávateľa na úverovom trhu, ktorý žiadnym spôsobom nezisťuje výdavky spotrebiteľa a nahrádza ich paušálnym údajom v podobe sumy životného minima, nakoniec neplynie ani z opatrenia NBS zo 14.11.2017 v znení účinnom od 1.1.2020 (porov. ustanovenie § 2 ods. 5) t. j. ani z označeného opatrenia nepochybne neplynie záver ani usmernenie pre dodávateľov na úverovom trhu, že výdavky (resp. výška nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb) spotrebiteľa sa bez ďalšieho majú rovnať sume životného minima. Iba v prípade, ak by veriteľom zistené reálne náklady spotrebiteľa na zabezpečenia základných životných potrieb boli nižšie ako suma životného minima, tak pri výpočte ukazovateľa schopnosti splácať úver musí veriteľ vychádzať zo sumy životného minima a nie z reálne zistených nákladov. Na tomto mieste žalobca poukazuje na to, že ide o bežnú

prax žalovanú, čo vyplýva napríklad aj z rozhodovacej praxe Okresného súdu Prešov, v ktorom konaní bol súdom posudzovaný postup preverenia úverovej schopnosti spotrebiteľa rovnakého subjektu t. j. J. G. (kde vystupoval ako žalobca), a z ktorého vyplýva, že cit.: „ Z predložených dôkazov je zrejmé, že veriteľ zisťoval len príjem žalovanej cez výplatné pásky, hoci jeho povinnosťou je zisťovať nielen príjem, ale aj výdavky. Pri skúmaní výdavkov musí veriteľ vykonať audit domáceho rozpočtu dlžníka, aby splnil povinnosť odbornej starostlivosti. Na výzvu súdu žalobca uviedol, že pri posudzovaní výdavkov vychádzal zo sumy životného minima v čase posudzovania žiadosti vo výške 199,48 eur.²³ Žalobca podľa názoru súdu podcenil skúmanie výdavkov žalovanej, ak sa obmedzil na výšku sumy životného minima na jednu dospelú osobu. Z úradnej činnosti súdu je zrejmé, že žalobca na výzvu súdu, aby preukázal skúmanie schopnosti splácať úver spotrebiteľa vo vzťahu k výdavkovej časti uvádza, že vychádzal zo sumy životného minima. Tak to je v súdnej veci a tak to súd má aj v iných právnych veciach žalobcu (veci vedené na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 18Csp 144/2022, 18Csp 155/2022, 18Csp 161/2022, 18Csp 146/2022, 18Csp143/2022, 18Csp 153/2022, 18Csp 158/2022, 18Csp 162/2022, 18Csp 141/2022, 18Csp 99/2022,18Csp 100/2022, 18Csp 44/2022, 18Csp 97/2022, 18Csp 45/2022, 18Csp 23/2022, 18Csp 28/2022,ďalej tiež 9Csp 100/2022 z rozsudku cit: „Zo zmluvy však vyplýva, že žalovaný nezisťoval priemerné mesačné výdavky žalovaného na živobytie (SIPO, strava, doprava do práce, lieky, telekomunikačné služby a pod.) a súdu je zároveň známe, že toto zisťovanie v divíziách Consumer Finance Holding a Quatro bez ďalšieho nahrádza údajom o životnom minime.“). Uvedené svedčí o ignorovaní zákonnej povinnosti dodávateľa úverových produktov na finančnom trhu.“ (porov. Rozhodnutia Okresného súdu Prešov v konaní pod sp. zn. : 18Csp/113/2023 z dňa 25. 03. 2024). Napokon, aj podľa Odporúčania NBS č. 1/2014 zo 7. októbra 2014 v oblasti politiky obozretnosti na makroúrovni k rizikám spojeným s vývojom na trhu retailových úverov, ukazovateľom schopnosti klienta splácať úver (na ktoré žalobca i poukazyval už v žalobnom návrhu) je ukazovateľ finančnej rezervy domácnosti klienta, ktorý zohľadňuje príjmy domácnosti, bežné životné náklady typické pre domácnosť žiadateľa o úver (najmä výdavky na bývanie, energie, telekomunikačné služby, poistenie, výdavky osobnej spotreby, výdavky na starostlivosť o deti, výdavky stanovené zákonnými požiadavkami a pod.) a výdavky domácnosti vyplývajúce zo všetkých jej finančných záväzkov vrátane novo poskytovaného úveru. Avšak aj tento poukaz žalobcu ostal súdom celkom bez povšimnutia.

Žalovaná v tomto konaní nepredložila žiadny dôkaz o tom, že pred poskytnutím úveru by sa žalobcu na výdavky dopytovala – nepredložila žiadnu žiadosť, prípadne žiadny dotazník či vyhlásenie spotrebiteľa a ani Zmluva nedáva odpoveď na uvedenú otázku. Žalovaná pri výdavkoch vychádzala len zo sumy životného minima v spojení s ním zisteným úverovým zaťažením a nezohľadnila náklady na bývanie, dopravu, domácnosť, prípadne iné výdavky (lieky, bývanie, strava, ošatenie, telekomunikáciu), len vzala do úvahy aj sumu splátky 62,57 eur. Zo žiadneho dôkazu v tomto konaní teda nevyplýva, aké boli reálne náklady žalobcu na domácnosť, pritom je dôležité poukázať tiež na to, že s údajom o výdavkoch žalobcu (viď úvodná časť Zmluvy) na telekomunikačné služby (paušál) žalovaná nie len že nepočítala (odpor žalovanej z dňa 30.07.2020), dokonca nezískala ani len predstavu o tom, akú sumu tento mesačný náklad vo výdavkoch žalobcu predstavuje. Za dostatočné sa pritom považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spôsob, akým žalovaná posudzovala schopnosť žalobcu splácať úver, nebol podľa názoru žalobcu spôsobilý objektívne vytvoriť pravdivý obraz o žalobcovej finančnej situácii, pričom porušenie tejto povinnosti bolo v intenzite hrubého porušenia, a teda došlo k hrubému porušeniu základnej povinnosti žalovanej posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť žalobcu splácať úver. Podľa názoru žalobcu všetky tieto skutočnosti vo svojom súhrne preukazujú hrubé porušenie povinnosti veriteľa posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver (§ 11 ods. 2 ZoSÚ). Žalovaná nezisťovala, teda následne ani nevyhodnotila a ani neoverila informácie o bonite klienta, z ktorých by bola schopná zistiť objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Nedôsledne zisťovala, a preto ani nezohľadnila výdavky žalobcu, aj keď mala objektívnu možnosť si ich pred poskytnutím úveru overiť. S poukazom na uvedené má preto žalobca za to, že žalovaná nepreukázala, že by pôvodný veriteľ pred poskytnutím úveru splnil povinnosť podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť žalobcu splácať poskytnutý úver. K záverom súdom vysloveným v bode 83 rozhodnutia v tom, že preto že žalobca mal odmietnuť pri uzatváraní Zmluvy poskytnúť veriteľovi súhlas s prístupom do Spoločného registra bankových informácií (SRBI), čo malo znemožniť veriteľovi získať informácie o žalobcovi z registra bankových informácií, a preto veriteľ podľa názoru súdu nemal už žiadnu zákonnú možnosť preveriť v registri bankových informácií, či žalobca je alebo nie je dlžníkom niektorej z bánk – žalobca uvádza, že si nie je vedomý skutočnosti že by mal žalovanej tento prístup odmietat'. Žalobca síce rozumie obsahu elektronicky vyplneného formuláru (ako aj časti vyznačenej krížikom o odmietnutí prístupu k označeným informáciám), avšak kategoricky popiera že by išlo o ciele

úmyselné konanie na strane žalobcu tak ako to prezentuje súd v obsahu odôvodnenia rozhodnutia (z logiky veci totiž vyplýva, že by predsa žalobca v tomto konaní nepoukazoval na bankové úvery, ktorými bol v čase uzatvorenia Zmluvy zaťažený vediac, že veriteľovi tieto zistenia neumožnil). Žalobca uvádza, že k uvedenému zrejme došlo v procese zmluvnej kontraktácie, keď bol sprostredkovateľom formulár elektronicky vyplnený – a žalobcovej pozornosti uvedená časť formulára ušla. Na tomto mieste žalobca dáva do pozornosti odvolaciemu súdu, že bolo preukázané (bod 22. rozhodnutia), že žalovaná disponovala i informáciou z NRKI o tom, že žalobcovi bolo odmietnutých celkom 13 žiadostí žalobcu o spotrebný alebo osobný úver, z ktorých niektoré podal žalobca ako spolužadateľ, 1 žiadosť o hypotekárny úver bola odvolaná, 3 žiadosti o spotrebný úver boli odvolané, 2 žiadosti o kontokorentný úver boli odmietnuté, a odmietnuté boli aj 2 žiadosti o kreditné karty splátkové. (Príloha k odporu žalovanej z 30.7.2020). Bez bližšieho skúmania dôvodov odmietnutí, je bez pochybností zrejme jednak to, že ak žalobcovi poskytovatelia úverov 15 krát (!) odmietli poskytnúť žalobcovi na jeho žiadosť finančné prostriedky – rozhodne nejde o bežnú situáciu, ktorá by nevyžadovala zvýšenú pozornosť veriteľa pri skúmaní bonity žiadajúceho spotrebiteľa ako aj to, že ide o významnú indíciu pre žalovanú o tom, že je potrebné sa (najmenej) spotrebiteľa dopytovať na jeho finančné záväzky u existujúcich veriteľov, resp. dožiadať spotrebiteľa o ďalšie informácie preto, aby mohol s odbornou starostlivosťou vyhodnotiť aktuálnu situáciu spotrebiteľa, najmä to či bude schopný ďalší úver splácať. Uvedené (teda odmietnutie prístupu do databázy SRBI) však nebolo prekážkou pre žalovanú aby si od spotrebiteľa dožiadala informácie i v tejto súvislosti t. j. aby skúmala výdavky žalobcu (do ktorej časti patrí i úverové zaťaženie spotrebiteľa). Žalovaná si s poukazom na bod 27 a 28 rozsudku SDEÚ C-449/13 musí byť vedomá nevyhnutnosti zbierania a uchovania dôkazov o splnení svojich informačných povinností a povinnosti poskytnúť vysvetlenia ako aj skutočnosti, že len ničím nepodložené prehlásenie spotrebiteľa nemôže byť samé o sebe kvalifikované ako dostatočné, pokiaľ ak nie je podoprené žiadnymi dokladmi. (porov. rozhodnutie SD EÚ vo veci C-449/13, CA Consumer Finance, Ingrid Bakkaus, et. al. z 18. 12. 2014, na ktoré žalobca i v podaní z dňa 22.08.2020 poukazoval, a ktorými sa konajúci súd necíti byť viazaný – bod 87. Rozhodnutia); subjektívne úvahy súdu o akomsi úmyselnom konaní žalobcu, ktorým mal zamlčovať informácie pred žalovanou, žalobca kategoricky popiera. Nie je žalobcovi zrejme, na základe akého dôkazu k takému (svojvoľnému) záveru súd dospel, pretože pokiaľ teda aj súd také závery vyslovil alebo pokiaľ žalovaná v predmetnej veci tvrdila, že jej žalobca tento údaj (o bankových úveroch) zatajil, bolo na žalovanej aby túto skutočnosť aj preukázala, napr. tak, že by súdu poskytla podpísané písomné vyhlásenie žalobcu, že nemá žiadne bankové úvery, resp. by navrhla vykonanie iného dôkazu. V uvedenej súvislosti však rovnako žiadny dôkaz predložený nebol. Ide preto o ničím nepreukázaný záver súdu resp. subjektívnu úvahu súdu bez opory vo vykonanom dokazovaní a obsahu súdneho spisu. Uvedené závery súdu sú i v rozpore s elementárnou logikou, keď v tomto konaní nebol predložený žiadny dôkaz o preverení výdavkov žalobcu – žalobca preto nemohol žiadne informácie zmlčovať, pretože žalovanej poskytol len tie informácie, na ktoré sa žalovaná dopytovala – Inak povedané, ak sa žalovaná na informácie ohľadom úverovej zaťaženosti žalobcu nedopytovala – žalobca v tejto súvislosti nemohol žalovanú zavádzať/klamať a pod.; Spoločný register bankových informácií (SRBI), ktorý zhromažďuje informácie o úveroch a dlžníkoch z podnikateľskej sféry od všetkých slovenských bánk a pobočiek zahraničných bánk pôsobiacich na Slovensku – je len jedným zo zdrojov (nie jediným) týchto informácií. Preto, aj ak žalovaná nedisponovala súhlasom žalobcu do tohto registra – tým neboli dotknuté ostatné možnosti veriteľa postupovať v súlade s ust. § 7 ods. 1 ZoSU. Skúmanie výdavkov len nahliadnutím do databáz banky a úverových registrov nie je (nebolo by) podľa žalobcu dostatočné, pretože záväzky klienta nemusia vyplývať z verejných databáz, môže sa jednať o súkromné pôžičky. Tieto databázy nemôžu dať úplný obraz o výdavkoch klienta, keďže medzi tie možno zaradiť aj bežné mesačné výdavky súvisiace s domácnosťou. Úvaha súdu (v bode 84. rozhodnutia) o tom, že od dodávateľa nemožno spravodlivo požadovať, aby tento nahrádzal policajný orgán, a preveroval si každú informáciu poskytnutú mu potenciálnym klientom - spotrebiteľom, ako napríklad počet vyživovaných detí a rodinný stav, tiež že nemožno od dodávateľa vyžadovať, aby preveroval správnosť údajov uvedených vo výplatných páskach potenciálneho klienta jeho zamestnávateľom, t. j. ani porovnávať výšku daňového bonusu s počtom vyživovaných detí uvedených potenciálnym klientom veriteľovi – je krajne nesprávna a v priamom rozpore s právnou úpravou i ustálenou súdnou praxou (kam patria i rozhodnutia SD EÚ, na ktoré žalobca v priebehu tohto konania poukazoval). Naposledy uvedené je totiž zákonnou povinnosťou veriteľa samozrejme v rozsahu a spôsobom pre splnenie zákonnej povinnosti v zmysle ust. § 7 ods. 1 ZoSÚ, pričom je potrebné poukázať na to, že SD EÚ vo veci C-449/13 o. i. uviedol, že obyčajné nepodložené vyhlásenia spotrebiteľa ale nemôžu byť samy osebe dostatočné, ak k nim nie sú pripojené dôkazy. Pokiaľ teda súd a/alebo žalovaná v predmetnej veci tvrdila, že jej žalobca akýkoľvek údaj zatajil (resp. žalobca mal údajne uviesť údaj o vyživovacej povinnosti k 1 dieťaťu – čo priamo odporuje predloženému

dôkazu samotnou žalovanou výplatnými páskami žalobcu, z ktorých je zrejmé že žalobca mal v tom čase nezaopatrené deti 2), bolo na žalovanej aby túto skutočnosť aj preukázala, napr. tak, že by súdu poskytla podpísané písomné vyhlásenie žalobcu, že má jedno nezaopatrené dieťa, resp. by navrhla vykonanie iného dôkazu, napr. výsluchom sprostredkovateľa. V uvedenej súvislosti však rovnako žiadny dôkaz predložený nebol. Nesprávnosť uvedenia tohto údaju preto zaťažovala sprostredkovateľa, a teda aj žalovanú samotnú. Bolo povinnosťou žalovanej preukázať, že žalobca tento (alebo akýkoľvek iný údaj) údaj zatajil prípadne skreslil. Nie menej významnou informáciou, ktorou žalovaná rovnako disponovala je i tá (a o ktorej žalobca súd informoval v žalobnom návrhu), že žalobca spolu s manželkou mali len pokiaľ ide o žalovanú načerpaných najmenej 5 spotrebiteľských úverov v čase v období medzi aprílom až novembrom 2017 v súhrnnej výške 39.800 eur pričom žalovaná mimoriadne zosplatnila všetky úverové vzťahy medzi žalobcom, manželkou žalobcu a žalovanou ku dňu 26.9.2018 a požadovala okamžitú úhradu celého dlhu – boli manželia nútení predať nehnuteľnosť, v ktorej spolu s dvomi maloletými deťmi existovali). Žalovaná (konajúca prostredníctvom sprostredkovateľov úverov), teda veľmi dobre vedela aká je rodinná majetková situácia žalobcu t. j., že v čase uzatvorenia Zmluvy mal žalobca aj s manželkou u žalovanej načerpaných niekoľko úverov, a ten ktorý je predmetom tohto konania bol len zavŕšením v budúcnosti celkom jasne nezvládnuteľnej situácie na strane žalobcu. V uvedenej súvislosti žalobca poukázal na obsah rozhodnutia Krajského súdu v Prešove v konaní pod sp. zn. 13CoCsp/39/2020 z 24.11.2020, z ktorého citoval: „... Odvolací súd poukazuje zároveň na rozhodovaciu činnosť KS v Prešove sp. zn. 20Co/72/2017 „Zámer finančného sprostredkovateľa je často presvedčiť nebonitného klienta, ktorý má problémy s kontrolou vlastných finančných tokov a hospodárením, aby pristúpil na úver, u ktorého je v mnohých prípadoch zjavné, že ho spotrebiteľ nebude vedieť splácať. Finančný sprostredkovateľ je motivovaný zanedbať povinnosť skúmania spotrebiteľovej schopnosti splácať úver vidinou peňažnej prémie za sprostredkovanie a subjekt poskytujúci úver si je vedomý, že v prípade neschopnosti splácať majetok môže siahnuť za pomoci štátneho donútenia na majetkové hodnoty dlžníka, napríklad obydlie. Prípadný argument zo strany veriteľa, že exekúcia majetku u nebonitných klientom je prirodzeným následkom nedodržania povinnosti splácať úver neobstojí. Je tak z dôvodu, že v prípade hrubého porušenia povinnosti skúmať spotrebiteľovu schopnosť splácať úver veriteľom z dôvodu vidiny majetkových hodnôt spotrebiteľa vstupuje veriteľ do zmluvného vzťahu v zlej viere (malé fide), keďže si je dopredu vedomý toho, že spotrebiteľ pri svojej úrovni bonity s veľkou pravdepodobnosťou nebude môcť splácať úver. Veriteľ si je teda vedomý faktu, že hlavnou časťou zmluvného plnenia, ktorú od spotrebiteľa obdrží nebudú splátky úveru, ale poplatky za omeškanie platieb a uspokojenie z majetkových hodnôt spotrebiteľa v dôsledku spotrebiteľovej platobnej neschopnosti. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch možno považovať povrchné skúmanie schopnosti splácať úver bez údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa v rozpore s odbornou starostlivosťou alebo účelové použitie dokladov o platobnej schopnosti spotrebiteľa na vytvorenie zdania väčšej bonity spotrebiteľa, ako tomu v skutočnosti je, aby mu bol poskytnutý väčší úver, ako je schopný splácať.“ A už len pre úplnosť ku konštatácii súdu (v bode 84. rozhodnutia), že bankové aj nebankové inštitúcie poskytujúce úvery, majú prispôsobené koeficienty pre výpočet platobnej schopnosti žiadateľa o úver, ktorý koeficient zahŕňa v sebe počet členov domácnosti a predpokladanú minimálnu sumu mesačných nákladov pre domácnosť – žalobca uzatvára, že táto je celkom nepreskúmateľná a nie je zrejmé ani to, kam táto úvaha súdu smerovala. Súd túto neopiera o žiadne konkrétne informácie, či zákonné ustanovenia a neuvádza ani to akým spôsobom by mala mať relevanciu v prejednávanej veci resp. na posudzovaný prípad. Za krajne neprípustné žalobca považuje i to (bod 84. rozhodnutia), aby súd v obsahu odôvodnenia rozhodnutia vychádzal zo skutkových okolností konania vedeného Okresným súdom Trnava pod sp. zn. PN-15Csp/39/2020, ktoré sa síce týkalo rovnakých strán sporu, a v ktorom konaní sa súd rovnako podľa názoru žalobcu dopustil porušenia práva na spravodlivý proces žalobcu, a v ktorom konaní súd nedostatočne zistil skutkový stav veci, keď vytváral závery elektrickým výberom dôkazov a voči ktorému rozhodnutiu žalobca podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie – pretože v prejednávanej veci bol daný diametrálne odlišný skutkový základ (totiž žalovaný v označenom konaní dokázal predložiť výpis z osobného účtu žalobcu, tiež opakované dopyty na sociálnu poisťovňu ohľadom príjmov žalobcu), ale i preto, že podľa názoru žalobcu sa súd v označenom konaní dopustil porušenia práva žalobcu na spravodlivý proces aj tým, že nebol zistený skutkový stav veci a závery súdu v ňom vyslovené rovnako ako i v tomto konaní nemajú oporu v obsahu spisu a vykonanom dokazovaní. K záverom súdu obťažovaných v bode 85. bode rozhodnutia, ktoré vo svojej podstate v stručnosti kopírujú úvahy súdu vyslovené v bodoch 83, 84, 86, 91, 92 rozhodnutia, a ku ktorým žalobca už argumentačný postoj (z hľadiska nesprávneho právneho posúdenia ako aj nepreskúmateľnosti rozhodnutia) vyššie zaujal, pričom k úvahám súdu založeným len na subjektívnych domnienkach súdu žalobca konštatuje, že súd je viazaný kogentným ustanovením §

220 CSP, ktoré jasne určuje princípy odôvodňovania súdnych rozhodnutí, kde podľa názoru žalobcu niet priestoru pre vytváranie/dotváranie skutkového stavu veci a vôbec nie na jednostranné selektívne vyhodnotenie dôkazov. Uvedené si žalobca dovoľí podporiť poukazom na rozhodovaciu prax Ústavného súdu SR o ústavných požiadavkách na odôvodnenie súdneho rozhodnutia, a na ktorej praxi sa ani v čase vyhotovenia tohto podania nič nezmenilo, a ktoré žalobca považuje za príliehavé k vadám ním napádaného rozhodnutia (I. ÚS 243/07, I. ÚS 146/08, III. ÚS 307/2012, III. ÚS 11/2011, I. ÚS 114/08, I. ÚS 243/07, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08). Uvedeným požiadavkám vysloveným Ústavným súdom SR v označených rozhodnutiach, však podľa názoru žalobcu žalobcom napádané rozhodnutie nezodpovedá. Ako na to už žalobca vyššie poukázal, celkom zjavná ľahkovážnosť žalovanej pri poskytovaní úverov žalobcovi sa prejavila v tom, že žalobca sa s manželkou) dostali do takej špirály dlhov, ktorá vyústila do stavu, že museli predať svoje obydlie, aby sa zachovali zodpovedne a dlhy žalovanej v celku aj s príslušenstvom uhradili. Žalovaná preukázateľne poskytovala žalobcovi (a jeho manželke) spotrebiteľské úvery nezodpovedne, bez odbornej starostlivosti, čo ich priviedlo do veľmi ťaživej životnej situácie. Žalovaná inkasovala odplatu z úverov bez akejkoľvek zodpovednosti na tomto stave, pričom je zrejme že si je prinajmenšom vedomá tejto skutočnosti, nakoľko sporové konania pred Okresným súdom Trnava sp. zn. 6Csp/40/2020 a sp. zn. 4Csp/38/2020 (iniciované manželkou žalobcu) skončili mimosúdnym urovnaním. Súd disponujúci označenými informáciami tieto v rámci právneho posúdenia nijako nezohľadnil, resp. z obsahu napádaného rozhodnutia nevyplýva, že by sa s uvedeným akýmkoľvek spôsobom vysporiadal (nevysporiadal sa so žiadnym argumentom žalobcu). Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré neboli vykonanými dôkazmi preukázané, resp. nevyšli počas konania najavo a opomenul zásadné skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov vyplynuli, resp. vyšli počas konania najavo, jeho skutkové zistenia sú založené na chybnom hodnotení dôkazov, je daný logický rozpor v hodnotení dôkazov, príp. poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov strán a, ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, event. vierohodnosti a výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo bolo zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191 CSP.

(ii.) K nesprávnemu právnomu posúdeniu náležitosti podľa § 9 písm. k/ ZoSÚ - údaje o RPMN a celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Žalobca v priebehu konania namietal, že žalobcovi bol vnútený na predtlačí formulára Zmluvy aj iný úkon - poistenie, teda že žalobca podpisom úverovej zmluvy mal súčasne súhlasiť s doplnkovou službou - poistením, a preto s poukazom na § 2 písm. g/, h/ ZoSÚ v znení účinnom k 9.11.2017 mali byť do celkových nákladov zahrnuté aj náklady na doplnkovú službu súvisiacu so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, teda aj poistné. Uvedené plnenie poistného sa potom nepochybne malo premietnuť aj v celkovej čiastke splatnej spotrebiteľom ako aj to, že poistenie, tak ako bolo v predmetnej úverovej zmluve „dojednané“, nezodpovedá ust. § 788 a nasl. O.z. o poistných zmluvách, keď nie je zrejme ani výška poistnej sumy a ani poistná doba, tiež to že v dôsledku toho, že žalovaná nezapočítala náklady spojené s doplnkovou službou – poistným tiež do výpočtu RPMN, je zrejme, že i RPMN v Zmluve je uvedená nesprávne, v neprospech spotrebiteľa, čo je ďalším dôvodom bezúčinnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru. Žalobca v súhrne namietal, že nezákonný postup žalovanej mal teda podstatný vplyv na obsah podstatných náležitostí Zmluvy s dopadom na správnosť údajov, predovšetkým RPMN, celkovej čiastky splatnej spotrebiteľom, ktoré údaje sú spôsobilé podstatne ovplyvniť ekonomické správanie spotrebiteľa. Na žalovanej ležalo dôkazné bremeno preukázania o individuálnom dojednaní doplnkovej služby. Teda napríklad, že žalovaná predostrela v písomnej podobe žalobcovi ponuku s reálnym obsahom ponúkanej služby a žalobca sa na základe znalosti veci rozhodol tieto služby uzatvoriť, v opačnom prípade (nepreukázania uvedeného) platí záver, že podmienka nebola individuálne dojednaná a bola v zmluve predformulovaná žalovanou a náklady spojené s doplnkovou službou je potrebné zahrnúť nie len do celkovej čiastky splatnej spotrebiteľom, ale i v konečnom dôsledku do výpočtu RPMN. Teda sú odôvodnené pochybnosti o ich individuálnom dojednaní podľa § 53 ods. 2 O.z. Žalovaná však nepodporila svoje tvrdenie (o dobrovoľnosti poistného) žiadnym dôkazom o tom, že žalobca mal záujem o uzatvorenie poistného – nebol v tomto konaní predložený jediný dôkaz o tom, že by žalobca mal o poistné (ako doplnkovej služby) záujem, ak teda že poistné kryje riziká o poistenie pre prípad ktorých mal mať žalobca záujem. Žalovaná rovnako nepredložila ani žiadnu poistnú zmluvu, ktorá by spĺňala obligatórne náležitosti poistnej zmluvy vrátane písomnej formy. K zneniu bodu II. Zmluvy - prihlášky, je potrebné uviesť, že nie je ani návrhom na uzavretie poistnej zmluvy ani poistnou zmluvou samou. Ide podľa názoru žalobcu o zmluvu v prospech tretieho a nie poistnú Zmluvu. Zo znenia uvedeného bodu II. Zmluvy vyplýva, že „ V prípade zvolenia si jedného zo súborov poistenia svojim podpisom, zmluvy o spotrebiteľskom úvere zároveň potvrdzujem, že mi boli poskytnuté informácie podľa § 792a Občianskeho zákonníka, že som sa oboznámi a súhlasím s RZoP a s aktuálnymi VPP,

ktorými sa toto poistenie riadi a bolo mi sprostredkovateľom poistenia odporúčané, keďže kryje riziká o poistenie pre prípad ktorých mám záujem. Ďalej súhlasím s výškou poistného za zvolený súbor poistenia a s tým že poistné je súčasťou Splátky podľa Zmluvy o spotrebiteľskom úvere a je splatné súčasne so s Splátkou.“ „Klient má vo vzťahu k poisteniu tieto špecifické požiadavky a potreby – nemá špecifické požiadavky.“ Zmluva bola vyplnená elektronickými prostriedkami zamestnancom (alebo sprostredkovateľom) žalovanej, pričom už ako z povahy spotrebiteľskej zmluvy vyplýva – že táto ako „produkt“ je vopred predpripravená – teda ide o formulárovú zmluvu používanú žalovanou v tisícoch ďalších prípadoch. Všetky listiny boli žalobcovi predložené žalovanou na podpis v deň uzatvorenia Zmluvy a všetky (ako vyplýva z číslovania strán) tvorili celok – Zmluvu, ktorá priamo už svojim obsahom s dojednaním poistného počítala aj so stanovením výšky splátky, rovnako v splátkovom kalendári, ktorý bol priamou súčasťou Zmluvy. Žalobca si mal byť podľa odôvodnenia rozhodnutia vedomý svojho práva odmietnuť poistenie, ako i povinnosti oznámiť, že nespĺňa podmienky pre vznik poistenia uvedené v čl. II Prihlášky k poisteniu schopnosti splácať splátky pôžičky. Samotné odmietnutie poistenia resp. nesplnenie podmienok pre vznik poistenia mal žalobca označiť krížikom, čo však zjavne nebolo možné nakoľko Zmluva bola žalobcovi predložená len na podpis a v tejto už bola vyznačená možnosť – Základný súbor poistenia A) poistenie pre prípad smrti, plnej invalidity, pracovnej neschopnosti. Inak povedané – formálne vyznačený údaj o tom, že poistenie nie je povinné (na ktorý údaj poukázal i súd v rámci odôvodnenia rozhodnutia) sa nie len že javil, ale vo svojom reálnom prevedení aj bol - len formálnym – pretože žalobca touto možnosťou nedisponoval (podpisoval vyplnenú Zmluvu). Závery súdu v bode 78, 82 rozhodnutia sú preto s poukazom na vyššie uvedené celkom nesprávne. Žalobca rozhodnutie súdu považuje za arbitrárne a nepreskúmateľné bez opory v právnom poriadku, bez aplikácie príslušných (síce formálne uvedených v rozsudku) ustanovení, nie len ZoSÚ, rovnako O.z., pokiaľ ide o kogentnú právnu úpravu na ochranu spotrebiteľa, ktoré je súd povinný z úradnej povinnosti skúmať bez ohľadu na to, či spotrebiteľ uvedené v konaní namieta alebo nie. V posudzovanej veci je žalovaná subjekt s dlhoročnou praxou v oblasti poskytovania spotrebiteľských úverov, ktorý v čase uzatvárania Zmluvy bol znalý právnych predpisov regulujúcich spotrebiteľské úvery a disponoval dostatočným právnickým aparátom, aby uzatváral zmluvy súladné s príslušnými právnymi normami vrátane splnenia povinností veriteľa v predzmluvnej fáze (najmä preverenie úverovej bonity) – jeho zodpovednosť je objektívna. Okresný súd sa celkom nepochopiteľne v rámci svojho rozhodnutia nie len že odklonil od potreby splnenia požiadavky vyplývajúcej priamo zákona zo strany žalovanej (ako podnikateľského subjektu), ale právne normy neaplikoval na konkrétny skutkový stav bez akéhokoľvek odôvodnenia rozhodol v neprospech spotrebiteľa, resp. v prospech a na ochranu podnikateľského subjektu, ktorý porušil svojim konaním právnu úpravu. Súd sa tak postavil celkom nepochopiteľne do pozície ochrany silnejšej strany, a to dokonca aj za cenu odklonenia sa od rozhodovacej praxe iných súdov (predovšetkým odvolacieho) a od znenia právnej úpravy, ktorú síce v rozhodnutí uviedol, ale na Zmluvu neaplikoval. Na základe vyššie uvedeného je možné konštatovať, že súd prvého stupňa vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci, na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodnutie je nedostatočne odôvodnené, a preto je jednoznačne možné pokladať toto odvolanie žalobcu v celom rozsahu za dôvodné.

3. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu vyjadrila tak, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie navrhla z dôvodu jeho vecne správnosti potvrdiť. V súvislosti s posúdením schopnosti žalobcu splácať úver žalobca v odvolaní namieta skúmanie príjmov a výdavkov žalobcu. Žalovaná sa stotožňuje so závermi súdu prvého stupňa preto na tomto mieste len v krátkosti uvádza nasledovné: Ako uvádza sám žalobca z ustanovenia § 3 Opatrenia vyplývajú požiadavky na predkladanie dokladov o príjmoch spotrebiteľa a overovanie údajov o príjmoch spotrebiteľa pričom za externé zdroje informácií o príjme spotrebiteľa považujú najmä - potvrdenie o príjme spotrebiteľa od zamestnávateľa nie staršie ako tri mesiace, výpis z platobného účtu spotrebiteľa, pracovná zmluva V tomto prípade odporúčanie ponúka len demonštratívny výpočet spôsobov overenia (použitie slovo najmä). Žalovanou predložené aktuálne výplatné pásky predstavujú rozhodne komplexnejší zdroj informácií o príjme žalobcu ako napr. pracovná zmluva alebo potvrdenie zamestnávateľa. Výplatné pásky obsahujú informáciu o hrubej mzde, čistej mzde, prípadných zrážkach zo mzdy, kým napr. výpis z účtu obsahuje len údaj o čistej mzde a pracovná zmluva len údaj o hrubej mzde. V ďalšej časti odvolania žalobca namieta, že predchodca žalovanej nevykonala „audit“ domáceho rozpočtu dlžníka s ohľadom na zistenie konkrétnych výdavkov domácnosti žalobcu. Poukázala na §7 ods. 1 ZoSU, v zmysle ktorého veriteľ pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere mal posúdiť najmä: 1. dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, 2. výšku spotrebiteľského úveru, 3. príjem spotrebiteľa a prípadne aj 4. účel spotrebiteľského úveru. V čase uzatvorenia Zmluvy, pred uzatvorením Zmluvy a ani od uzatvorenia Zmluvy do dnešného dňa žiadne

zákonne ustanovenie, vykonávací predpis ani opatrenie Národnej Banky Slovenska nestanovovalo povinnosť skúmať konkrétne výdavky spotrebiteľa. V tejto súvislosti poukázala na vyjadrenie Národnej Banky Slovenska k tejto otázke dňa 14.3.2024 vo veci NBS-000-096-061, podľa ktorého: „výdavky na bývanie, dopravu, telefón, internet a ostatné výdavky na domácnosť považujeme za súčasť kategórie náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť. Je zrejmé, že zákonodarca vie, že spotrebiteľia majú rôzne výdavky, avšak s ohľadom na potrebnosť údajov a primeranosť zásahu do súkromia spotrebiteľa pri skúmaní bonity, obmedzil rozsah nákladov, ktoré je nutné pre výpočet ukazovateľa brať do úvahy. Do vzorca budú vstupovať iba paušalizované výdavky na základné životné potreby, najmä bežné výdavky spotrebiteľa napr. za daný mesiac. Predmetné náklady sú spojené so životným minimom, a to v teoretickej, ale aj praktickej rovine.“ Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. V prejednávanej príhode konal ale spotrebiteľ práve opačne a nie len že neposkytol úplné presné a pravdivé údaje, ale za účelom vylákania úveru poskytol nesprávne údaje a získaniu správnych údajov zamedzil. Žalovaná sa stotožňuje so závermi súdu prvého stupňa, v zmysle ktorých takéto konanie nemožno hodnotiť v neprospech veriteľa. Žalovaný sa stotožňuje so závermi súdu prvého stupňa, v zmysle ktorých potvrdil fakultatívnosť dojednaného poistenia v Zmluve. Nad rámec uvedeného poukázala na nasledovné: Podľa ust. § 4 ods. 1 k/ ZoSÚ: „Veriteľ alebo finančný agent je povinný v dostatočnom časovom predstihu pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred prijatím ponuky o spotrebiteľskom úvere poskytnúť spotrebiteľovi v súlade so zmluvnými podmienkami ponúkanými veriteľom alebo požiadavkami spotrebiteľa informácie ok/ povinnosti uzavrieť poisťovňu alebo zmluvu o zabezpečení záväzku spotrebiteľa podľa tohto zákona, ak uzavretie takejto zmluvy je povinné na získanie spotrebiteľského úveru alebo na jeho získanie za ponúkaných podmienok,“ Podľa ustanovenia §4 ods. 2 ZoSÚ: „Informácie podľa odseku 1 je veriteľ alebo finančný agent povinný poskytnúť prostredníctvom formulára pre štandardné informácie o spotrebiteľskom

úvere, ktorý je uvedený v prílohách č. 3 a 4, a to v listinnej podobe alebo v podobe zápisu na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi. Pre odstránenie pochybností spotrebiteľa či je povinný pre získanie úveru alebo získanie úveru za ponúkaných podmienok uzavrieť poistenie na zabezpečenie spotrebiteľského úveru, stanovil zákonodarca exaktnú formu toho, ako a kde je veriteľ povinný túto informáciu spotrebiteľovi poskytnúť. V zmysle ZoSU musí byť táto informácia vyjadrená v bode 3. formulára Štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere, ktorý je prílohou č.3 ZoSU. Zo žiadneho ďalšieho ustanovenia Zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ani jej celkového znenia fakultatívnosť alebo obligatórnosť poistenia vyplývať nemusí. Akékoľvek požiadavky žalobcu pre ďalšie vyjadrenie toho či bol povinný pre získanie úveru alebo získanie úveru za ponúkaných podmienok uzavrieť poistenie by predstavovali extenzívny výklad ZoSU a ukladanie povinností, ktoré zákon nestanovuje. V prejednávanej príhode z bodu 3 formulára Štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere vyplýva nasledovné: Na získanie spotrebiteľského úveru alebo na získanie spotrebiteľského úveru za ponúkaných podmienok sa musí uzavrieť: -poisťovňa alebo zmluva o zabezpečení záväzku spotrebiteľa, ak uzavretie takejto zmluvy je povinnou na získanie spotrebiteľského úveru alebo na jeho získanie za ponúkaných podmienok - Nie. V zmysle uvedeného má za to, že v prípade Zmluvy je fakultatívnosť poistenia vyjadrená zákonom predpísaným spôsobom. Nad rámec požiadaviek zákona ale žalovaný vyjadril fakultatívnosť aj v samotnej Zmluve, s čím sa súd prvého stupňa stotožnil.

4. Žalobca k vyjadreniu žalovanej uviedol, že v prvom rade považuje za dôležité poukázať vo vzťahu k tvrdeniam žalovanej v súvislosti s postupom s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ, na to že žalovaná v rámci procesnej obrany v priebehu tohto konania argumentuje podľa vhodnosti, totiž - súd v bode 6 napádaného rozhodnutia vychádzal z tvrdení žalovanej a uviedol, že cit.:“ Ku skúmaniu schopnosti žalujúceho spotrebiteľa splácať úver uviedla žalovaná, že bonitu klienta pri uzatváraní zmluvy si overoval veriteľ dopytom do NRKI a z výplatných pások predložených žalobcom pri uzatváraní zmluvy, ktorými deklaroval výšku svojho príjmu sumou 745,- eur mesačne. Veriteľ vychádzal zo životného minima na jednu fyzickú osobu, zo životného minima na nezaopatrené deti, zo splátok podľa registra NRKI v sume 335,- eur, a zo splátok podľa predmetného úveru vo výške 66,76 eura mesačne. Po odpočítaní finálnych nákladov, životného minima a životného minima na nezaopatrené dieťa, keďže žalobca vo svojej žiadosti uviedol jedno nezaopatrené dieťa, od príjmov klienta, bola jeho výsledná platobná kapacita 120,26 eura, a teda žalobca nemal problém ani po tejto stránke získať úver“ - z bodu 17 napádaného rozhodnutia vyplýva, že cit.: „Na pojednávaní dňa 12.3.2024 predniesol právny zástupca žalovanej konajúcejmu súdu, okrem iného, že existujú aj tzv. 13. a 14. mzdy a odmeny, ktoré

nemôžu byť zohľadnené v septembrovej alebo v októbrovej výplatnej páske, a preto bolo namieste zdokladovať príjem žalobcu detailnejšie, než iba výplatnou páskou za mesiac september 2017 a október 2017.“

- z aktuálneho vyjadrenia žalovanej k odvolaniu žalobcu už ale vyplýva, že cit.: „Žalovanou predložené aktuálne výplatné pásky predstavujú rozhodne komplexnejší zdroj informácií o príjme žalobcu ako napr. pracovná zmluva alebo potvrdenie zamestnávateľa. Výplatné pásky obsahujú informáciu o hrubej mzde, čistej mzde, prípadných zrážkach zo mzdy, kým napr. výpis z účtu obsahuje len údaj o čistej mzde a pracovná zmluva len údaj o hrubej mzde.“

Z takto prezentovaných prejavov žalovanej vyplýva, že disponovala informáciou o tom, že žalobca mal v čase uzatvorenia Zmluvy dve nezaopatrené deti, vo vzťahu ku ktorým má vyživovaciu povinnosť. Z neznámych a v tomto konaní žalovanou nevysvetlených dôvodov, však žalovaná vo svojich výpočtoch (podľa tvrdení žalovanej) vzala do úvahy vyživovaciu povinnosť žalobcu len vo vzťahu k jednému dieťaťu vyplývajúcu zo žiadosti spotrebiteľa o spotrebiteľský úver. Treba ale na tomto mieste uviesť, že žiadosť nie je svojou podstatou ničím iným ako nepodložené prehlásenie spotrebiteľa.

Súdny dvor Európskej únie v rozsudku vo veci C-449/13, CA Consumer Finance, Ingrid Bakkaus, et. al. z 18. 12. 2014, uviedol, vykladajúc čl. 8 Smernice 2008/48/ES okrem iného to, že poskytovateľ úveru musí v každom jednotlivom prípade s prihliadnutím ku konkrétnym okolnostiam zvážiť, či sa jedná o príslušné informácie a či sú tieto informácie dostatočné pre posúdenie úveru schopnosti spotrebiteľa. V tomto ohľade sa dostatočne uvedených informácií môže líšiť od okolností, za ktorých dôjde k uzavretiu zmluvy podľa osobnej situácie spotrebiteľa alebo podľa čiastky úveru uvedenej v tejto zmluve. Toto posúdenie je možné vykonať pomocou dokladov o finančnej situácii spotrebiteľa, ale nie je možné vylúčiť, aby poskytovateľ úveru zohľadnil prípadne skôr získané znalosti o finančnej situácii záujemcu o úver. Avšak len ničím nepodložené prehlásenie spotrebiteľa nemôže byť samé o sebe kvalifikované ako dostatočné, pokiaľ nie sú podoprené žiadnymi dokladmi.

Ak by teda žalovaný postupoval s odbornou starostlivosťou (čo nepostupoval) – nemohol pri preverovaní schopnosti žalobcu splácať ďalší ním žiadaný úver z údajov žiadosti, ale len z informácií vyplývajúcich z výplatných pásek (pretože žalovaný iné zisťovania nevykonával), ktoré žalobca žalovanému predložil, a ktoré sám žalovaný v aktuálnom podaní považuje za dostatočný zdroj informácií o príjmoch žalobcu a to napriek tomu, že v skoršom štádiu tohto konania - informačnú relevanciu výplatných pásek sám spochybnil. Rovnako je vhodné akcentovať na skutočnosť (s prihliadnutím na prezentované názory SD EÚ vo veci C-449/13), že žalovaný ako poskytovateľ úveru mal zohľadniť skôr získané znalosti o finančnej situácii žalobcu, ktorý ako to už bolo žalobcom opakovane prezentované, mal v čase uzatvorenia Zmluvy so žalovaným relatívne bohatú úverovú históriu. Je teda zrejmé, že poskytovateľ úveru musí v každom jednotlivom prípade získať informácie dostatočné pre posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať úver a výpočet spôsobov v akomkoľvek predpise je (môže byť) z logických dôvodov len demonštratívny - nakoľko výpočet taxatívny, by veriteľa celkom neopodstatnene mohol (a pravdepodobne i obmedzoval) obmedzovať v plnení zákonnej povinnosti v zmysle ust. § 7 ods. 1 ZoSÚ. Pokiaľ aj žalovaný poukazuje na obsah vyjadrenia Národnej Banky Slovenska k tejto otázke zo 14.3.2024 vo veci NBS-000-096-061, žalobcovi sa toto vyjadrenie NBS nepodarilo dohľadať, ale javí sa že žalovaná tým mienila poukaz na to, že by mohlo byť postačujúce (pokiaľ ide o stranu výdavkov spotrebiteľa) vychádzať z údajov o sumách životného minima. Žalobca sa v podanom odvolaní rozsiahlo vyjadril ku skutočnostiam týkajúcich sa zlyhania žalovanej v tom, že pred uzatvorením Zmluvy sa žalobcu na relevantné informácie (výdavky žalobcu) nedopytovala a teda o tomto údaji nemala vôbec žiadnu predstavu – vôbec. Žalobca tiež poukázal na relevantnú rozhodovaciu prax ako aj stanoviská orgánu dohľadu (NBS) v tejto otázke, pričom súhrne možno konštatovať, že tak ako NBS i súdna prax odmieta že by sa výdavky (resp. výška nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb) spotrebiteľa mala bez ďalšieho rovnať sume životného minima. Uvedené je akceptované za predpokladu, že ak by veriteľom zistené reálne náklady spotrebiteľa na zabezpečenie základných životných potrieb boli nižšie ako suma životného minima, tak pri výpočte ukazovateľa schopnosti splácať úver musí veriteľ vychádzať zo sumy životného minima a nie z reálne zistených nákladov. Skúmanie výdavkov len nahliadnutím do databáz banky a úverových registrov nie je dostatočné, pretože záväzky klienta nemusia vyplývať z verejných databáz. Tieto databázy nemôžu dať úplný obraz o výdavkoch klienta, keďže medzi tie možno zaradiť aj bežné mesačné výdavky súvisiace s domácnosťou. Pokiaľ veriteľ nepozná celkový objem výdavkov klienta, nemôže urobiť záver o tom, či klient je alebo nie je schopný splácať požadovaný úver. Žalovaná v tomto konaní nepredložila žiadny dôkaz o tom, že by sa žalobcu na výdavky dopytovala a ani zo Zmluvy nevyplývajú žiadne údaje o výdavkoch, s výnimkou jediného, ktorý žalovaná do úvahy pri výpočtoch ani nevzala. Niet podľa názoru žalobcu pochybností o tom, že žalovaná neskúmala výdavky spotrebiteľa na zabezpečenie základných životných potrieb, pretože ak v Zmluve uvádza mobilné číslo

(Typ telefónnej služby: paušál) spotrebiteľa, tak minimálne náklad s jeho používaním spotrebiteľ má, rovnako ako tak žije v dome/byte, tzn. že sa minimálne musí podieľať na nákladoch spojených s užívaním nehnuteľnosti a taktiež musí z niečoho žiť, teda mať výdavky na stravovanie, ošatenie, čo žalovaná vôbec neskúmala.

Podľa § 2 ods. 5 Opatrenia NBS č. 10/2017 sa výška nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa určuje najmenej (dolná hranica) vo výške sumy životného minima spotrebiteľa, avšak uvedené ustanovenie nezbavuje povinnosti veriteľa v zmysle § 7 ods. 1 ZoSÚ zisťovať reálne náklady spotrebiteľa na zabezpečenie základných životných potrieb. Veriteľ je v každom prípade povinný zisťovať reálne náklady spotrebiteľa, čo v danom prípade žalovaná vôbec žiadnym spôsobom nepreukázala. Avšak, aj za predpokladu, že by sme vychádzali z premisy naznačenej žalovanou – žalovaná i za takého stavu preukázateľne hrubo porušila príkaz zákonodarcu v zmysle ustanovenia § 7 ods. 1 ZoSU. Bolo preukázané, že žalobca v čase uzatvorenia Zmluvy disponoval príjmom 748,68 eur; bol povinný splácať dlh vo výške 335 eur mesačne (viď bod 13. napádaného rozhodnutia); mal dve vyživovacie povinnosti (údaj vyplývajúci priamo z výplatných pásoch žalobcu – viď daňový bonus 42,82 eur - v roku 2017 predstavoval daňový bonus na jedno dieťa 24,41 eur/mesačne); Potom: 748,68 eur – 335 eur – životné minimum na 2 nezaopatrené deti t.j. 182,12 eur (v čase uzatvorenia Zmluvy na 1 nezaopatrené dieťa predstavovalo sumu 91,06 eur) – 199,48 eur životné minimum jednotlivca, t.j. plnoletej fyzickej osoby, predstavuje sumu 199,48 eur/ mesačne = 32,08 eur je finančný zostatok použiteľný žalobcom pre splácanie ďalšieho žalovanou poskytovaného úveru, od ktorej sumy ale nie je odpočítaný mesačný náklad žalobcu na telefonické služby mesačným paušálom. Výška mesačnej splátky na Zmluvu predstavovala sumu 62,57 eur. Žalovaná, pokiaľ by bola postupovala s odbornou starostlivosťou – nemohla za žiadnych okolností žalobcovi úver poskytnúť, pretože z údajov, ktoré mala žalovaná preukázateľne k dispozícii jasne a jednoznačne vyplývalo, že žalobcova ekonomická situácia možnosť načerpania ďalšieho úveru vylučovala.

Cieľom ust. § 7 a 11 ods. 2 ZoSU je, že veriteľ je pri posúdení úverovej schopnosti klienta povinný brať na zreteľ ako existujúcu situáciu klienta, najmä jeho príjmy a výdavky, tak i skutočnosti, ktoré možno na základe informácií dostupných pred uzavretím zmluvy s vysokou mierou pravdepodobnosti očakávať. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pre účely posúdenia splnenia povinnosti uloženej dodávateľovi v ust. § 7 ods. 1 ZoSU nie je smerodajné, aká bola reálna finančná, majetková, sociálna situácia spotrebiteľa, ale akým spôsobom žalovaná pristupovala k zisťovaniu a hodnoteniu bonity klienta. Na základe uvedeného, podľa názoru žalobcu nesprávne postupoval súd prvej inštancie, pokiaľ na podklade vykonaného dokazovania, ktoré umožňovalo jediný záver, a to ten že žalovaná bonitu spotrebiteľa fakticky vôbec neskúmala v dôsledku čoho hrubo porušila povinnosti žalovanej vyplývajúce z ust. § 7 ods. 1 ZoSU, žalobu zamietol, nakoľko bolo možné urobiť iba záver o tom, že úver poskytnutý žalobcovi žalovanou je bezúročný a bez poplatkov.

Žalovaná v žiadnom smere nereflektuje na obsah podaného odvolania ako i argumentáciu uvádzanú žalobcom už od podania žalobného návrhu a poukazuje na obsah formulára Štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere v bode 3, ktorý má preukazovať fakultatívnosť poistenia. Žalobca preto, aby skôr uvádzanú argumentáciu (aj v podanom odvolaní) opätovne neprezentoval tejto sa v celom rozsahu pridrieva a tvrdí, že poisťné nebolo možné odmietnuť a to s poukazom na vopred vyplnenú Zmluvu vrátane údaju o dojednaní poisťného (neexistovala teda voľba spotrebiteľa). Ak táto dohoda o poistení je zakomponovaná do textu samotnej úverovej zmluvy, bez ohľadu na vôľu spotrebiteľa, je prinajmenšom otáznou či žalobca ako spotrebiteľ mal vôľu uzavrieť poisťnú zmluvu, totiž je zrejme primárnym a jediným cieľom spotrebiteľa bolo požičať si peniaze. Pokiaľ aj žalovaná poukazuje na obsah formuláru o štandardných podmienkach spotrebiteľského úveru, potom žalobca uvádza že nie je sporné, že Smernica 2008/48/ES, ale i ZoSU v ustanovení § 4 ods. 1 už v predzmluvnej fáze, v ktorej spotrebiteľ prejavuje záujem o úverový produkt veriteľa, ukladá veriteľovi povinnosť poskytnúť spotrebiteľovi v dostatočnom časovom predstihu pred uzavretím zmluvy najmä opis hlavných vlastností ponúkaného úverového produktu spolu s dobou, počas ktorej je veriteľ viazaný obsahom uvedenej ponuky. Informačná povinnosť má umožniť spotrebiteľovi prijať pri uzatvorení úveru informované rozhodnutie. Zákonnú povinnosť veriteľ splní prostredníctvom formuláru, v listinnej podobe, uvedený v prílohe ZoSÚ č. 3 a 4 alebo na inom trvanlivom médiu dostupnom spotrebiteľovi. Účelom formuláru je sprehľadniť podmienky získania úveru tak, aby tieto podmienky boli spotrebiteľovi známe ešte pred uzatvorením samotnej zmluvy. (porov. napr. Rozhodnutie SD EÚ z dňa 9. 7. 2015, sp. zn. C 348/14, Maria Bucura c/a SC Bancpost SA, alebo aj Rozhodnutie SD EÚ z dňa 21. 4. 2016, sp. zn. C-377/14, Ernst Georg Radlinger, Helena Radlingerová c/a FINWAY a.s.). Žalobca však žalovanej dáva v tejto

súvislosti do pozornosti, že za poskytnutie informácií v dostatočnom časovom predstihu sa v súlade s rozhodnutím SD EU z dňa 18. 12. 2014, sp. zn. C-449/13, CA Consumer Finance, (bod 46) v prípade úverového produktu sa nedá považovať poskytnutie informácií uskutočnené až v okamihu uzatvorenia zmluvy o úvere. Zmluva, ktorá je predmetom tohto konania je v celku tvorená 25 stranami, ktoré tvoria jej neoddeliteľnú súčasť (viď bod 20 napádaného rozhodnutia) vrátane formuláru o štandardných podmienkach spotrebiteľského úveru, ktoré boli žalobcovi predložené v jeden jediný okamih na podpis – žalovanou vyplnené a pripravené. Žalobcovi nie je zrejmé, akým spôsobom mala voľba doplnkovej služby prebehnúť, ak spotrebiteľ dostal informáciu o službe v rovnaký okamih ako obdržal zmluvu o spotrebiteľskom úvere s vyplneným údajom o tom že poistné „si zvolil“. Potom s poukazom na ust. § 53 O.z. nejde o individuálne dojednanie, pretože aj keď mal žalobca možnosť sa s týmto dojednaním pred podpisom Zmluvy oboznámiť, nebolo preukázané, že by mal možnosť obsah Zmluvy ovplyvniť. Žalobca už v podaní z 22.8.2020 (pričom k zmene nedošlo ani v čase vyhotovenia tohto podania) uviedol, že žalovaná nepodporila svoje tvrdenia v súvislosti s existenciou a vznikom poistného vzťahu žiadnym dôkazom. Žalobca tiež poukazyval na ust. § 792 O.z., ktoré upravuje náležitosti uzavretia zmluvy a mechanizmus uzavretia poistnej zmluvy, pričom proces vzniku poistnej zmluvy si vyžaduje i existenciu návrhu na uzavretie zmluvy. Ak teda žalovaný tvrdí fakultatívnosť resp. slobodnú voľbu spotrebiteľa ohľadom uzatvorenia poistného vzťahu – potom bolo povinnosťou žalovaného predložiť do konania dôkaz o tom, že bol žalobcovi predložený konkrétny návrh poistnej zmluvy a žalobca tento návrh žalovanej prijal v celom rozsahu. K uvedenému však doposiaľ nedošlo.

5. Žalovaná k vyjadreniu žalobcu uviedla, že žalobca zotrváva na vyjadrení zo dňa 12.8.2024. Žalovaná sa stotožňuje s napadnutým rozsudkom a navrhuje aby ho odvolací súd potvrdil ako správny.

6. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 ods. 1 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 a 2 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/ a h/), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok (§ 380 ods. 2 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie nie je vecne správny a je dôvodné ho zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

7. Predmetom odvolacieho konania bolo preskúmanie správnosti postupu súdu prvej inštancie a napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie v celom jeho rozsahu.

8. Podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

Podľa § 11 ods. 2 ZoSÚ ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

V súvislosti s procesnými aspektmi daného sporu je vhodné uviesť, že skúmanie bonity žalobcu ako spotrebiteľa, s odbornou starostlivosťou poskytovateľom úveru, bolo medzi stranami v priebehu celého konania sporné. V spotrebiteľských zmluvách sú súdy povinné ex offo skúmať nielen existenciu neprijateľných zmluvných podmienok, ale súd je povinný ex offo skúmať aj dodržanie povinnosti veriteľa konať s odbornou starostlivosťou pri prieskume úverovej bonity klienta (porov. rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie C-679/18) a v prípade zistených nedostatkov na tieto pri rozhodovaní prihliadnuť. Navyiac v spotrebiteľských veciach (konanie so slabšou stranou sporu podľa § 290 CSP a nasl.) je princíp kontradiktórnosti konania oslabený.

Dôkazné bremeno preukázania splnenia povinnosti veriteľa pritom nezaťažuje spotrebiteľa, ale je na veriteľovi aby v spore hodnoverne preukázal, že pri skúmaní bonity spotrebiteľa pred uzavretím úverovej zmluvy, postupoval náležite s dostatočnou odbornou starostlivosťou (§ 7 ods. 1 a 17 ZoSÚ). Splnenie tejto povinnosti je potrebné vnímať vo všetkých aspektoch súvisiacich s poskytovaním úveru.

Smernica č. 2005/29/ES z 11. mája 2005 o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu definuje odbornú starostlivosť podnikateľa ako úroveň špeciálnej schopnosti a starostlivosti, ktorú možno rozumne očakávať od obchodníka pri jeho konaní voči spotrebiteľom, zodpovedajúca čestnej obchodnej praxi alebo všeobecnej zásade dobrej viery uplatňujúcej sa v oblasti obchodníckej činnosti. Daná je aj potreba verifikácie spotrebiteľom poskytnutých informácií. Povinnosť veriteľa posúdiť pred uzavretím zmluvy bonitu spotrebiteľa predstavuje pre spotrebiteľa určitú záruku, že veriteľ bude pri poskytovaní úveru postupovať tak, aby ho do určitej miery chránil pred neschopnosťou splácať úver. Primárnym chráneným záujmom je tu ochrana spotrebiteľa pred nezodpovedným poskytnutím úveru.

Články 8 a 23 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS, sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex offo existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa, a vyvodiť dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve, pod podmienkou, že sankcie splňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23.

Povinnosť veriteľa posúdiť pred uzavretím zmluvy úverovú bonitu dlžníka má chrániť spotrebiteľov pred rizikami nadmerného zadĺženia a platobnej neschopnosti (porov. rozsudok Súdneho dvora Európskej únie C-58/18 Michel Schyns proti Belsius Elfius Banque SA, bod 39, 41).

V tomto ohľade Súdny dvor Európskej únie rozhodol, že cieľom povinnosti ohodnotiť úverovú bonitu spotrebiteľa je posilniť zodpovednosť veriteľa a zabrániť poskytnutiu nebonitného spotrebiteľského úveru (porov. rozsudok Súdneho dvora Európskej únie C-449/13 CA Consumer Finance, bod 43). Veritelia by mali byť zodpovední za individuálne kontroly úverovej bonity spotrebiteľa a mali by mať možnosť využiť informácie, ktoré im poskytol spotrebiteľ nielen počas prípravy príslušnej zmluvy o úvere, ale aj počas dlhodobého obchodného vzťahu.

V rozsudku z 18. decembra 2014 vo veci CA Consumer Finance/Ingrid Bakkaus, Charline Bonato, rod. Savary, Florian Bonato C-449/13, Súdny dvor Európskej únie posudzoval predzmluvné povinnosti poskytovateľa úveru, a to povinnosti stanovené v článku 5 (informačná povinnosť a povinnosť poskytnúť vysvetlenie) a v článku 8 (posúdenie úverovej bonity spotrebiteľa) smernice 2008/48/ES. Rozhodol, že ustanovenia smernice 2008/48/ES sa majú vykladať v tom zmysle, že jednak bránia vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej dôkazné bremeno nesplnenia povinností upravených v článkoch 5 a 8 smernice 2008/48/ES zaťažuje spotrebiteľa; jednak bránia skutočnosti, aby sa súd z dôvodu štandardného ustanovenia musel domnievať, že spotrebiteľ uznal úplné a správne vykonanie veriteľom jeho predzmluvných povinností, pričom toto ustanovenie má za následok aj prenesenie dôkazného bremena o vykonaní uvedených povinností, ktoré môže narušiť účinnosť práv priznaných smernicou 2008/48/ES; článok 8 ods. 1 smernice 2008/48/ES sa má vykladať v tom zmysle, že jednak nebráni, aby bolo ohodnotenie úverovej bonity spotrebiteľa uskutočnené len na základe ním predložených informácií za predpokladu, že sú tieto informácie dostatočné a že k obyčajným vyhláseniam spotrebiteľa sú pripojené dôkazy. V rozsudku z 10. júna 2021 C-303/20 Súdny dvor Európskej únie k článku 8 smernice 2008/48/ES uviedol, že veriteľ je povinný posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa, ktorá povinnosť môže prípadne zahŕňať nahliadnutie do príslušnej databázy. Cieľom tejto povinnosti je tiež posilniť zodpovednosť veriteľa a zabrániť poskytnutiu úveru nebonitným spotrebiteľom (C 449/13, C-58/18, C-679/18).

Odborná starostlivosť je preto komplexom účinných nástrojov umožňujúcich zhodnotiť potenciál spotrebiteľa splatiť úver, rozsah ktorých bude daný individuálnymi okolnosťami. V neposlednom rade ide aj o odbornú starostlivosť vo vzťahu k vlastným zdrojom, ktoré sú neodbornou starostlivosťou potenciálne negatívne taktiež ohrozené.

Súd prvej inštancie sa mal správne vysporiadať so všetkými konkrétnymi okolnosťami prípadu a v rámci rozhodnutia žalobcovi ako spotrebiteľovi odôvodniť či preskúmanie jeho bonity veriteľom bolo v súlade nielen so slovenskými právnymi predpismi, ale aj normami európskeho práva, súd prvej inštancie sa však nevysporiadal so všetkými aspektmi právnej úpravy.

Povinnosť posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa je v našom právnom poriadku zakotvená v § 7 ZoSÚ, pričom ide o transpozíciu čl. 8 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS (ďalej len „smernica“). Podľa tohto ustanovenia je veriteľ pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou

tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru, povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru (porov. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky II. ÚS 530/2024 zo dňa 12. februára 2025).

Povinnosť veriteľa posúdiť pred uzavretím zmluvy úverovú bonitu je pre spotrebiteľa nepochybne viac než podstatná, pretože chráni spotrebiteľa pred rizikami nadmerného zadĺženia a platobnej neschopnosti [pozri rozsudok Súdneho dvora Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“) LCL Le Crédit Lyonnais SA proti Fasihovi Kalhanovi z 27. marca 2014, C-565/12, bod 42]. Súdny dvor citovanú smernicu vykladá tak, že „existuje nezanedbateľné nebezpečenstvo, že sa spotrebiteľ najmä z dôvodu nevedomosti nebude dovoliavať právnej normy určenej na jeho ochranu (rozsudok z 21. apríla 2016, Radlinger a Radlingerová, C-377/14, EU:C:2016:283, bod 65, ako aj citovaná judikatúra)“ (rozsudok Súdneho dvora OPR-Finance s.r.o. proti GK z 5. marca 2020, C-679/18, bod 22). Zjednodušene povedané, v mnohých prípadoch je dlžník len laik, ktorý má predstavu o tom, koľko si chce požičať, ale veriteľ je ten, kto má odborné skúsenosti a vedomosti, a vie preto vyhodnotiť aj to, koľko si klient požičať môže, aby to vedel splácať (porov. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky II. ÚS 530/2024 zo dňa 12. februára 2025).

Práve s ohľadom na dôležitosť tejto povinnosti sú prísne aj sankcie, ktoré postihujú veriteľa, ktorý túto svoju povinnosť zanedbá (§ 11 ods. 2 ZoSÚ), t. j. v prípade porušenia povinnosti konať s odbornou starostlivosťou nie je veriteľ oprávnený vyžadovať jednorazové splatenie úveru a v prípade hrubého porušenia tejto povinnosti sa taký úver považuje za bezúročný a bezpoplatkový. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ sa však považuje nielen posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti veriteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ sa už považuje aj porušenie § 7 ods. 19 až 42 ZoSÚ (porov. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky II. ÚS 530/2024 zo dňa 12. februára 2025).

Súdny dvor už rozhodol, že sankcia zániku nároku na úroky stanovená vnútroštátnou úpravou sa považuje za primeranú v zmysle článku 23 smernice 2008/48/ES, pokiaľ ide o prípady porušenia povinnosti veriteľa, ktorá má podstatný význam v kontexte tejto smernice (rozhodnutie Súdneho dvora C-303/20, C-42/15).

Podľa § 7 ods. 17 písm. b/ ZoSÚ sa vynaložením odbornej starostlivosti rozumie najmä to, že veriteľ posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi.

Mohlo by sa teda zdať, že postačuje, ak veriteľ preukáže, že nahliadol do príslušných registrov a vyžiadal si od spotrebiteľa a ďalších orgánov príslušné podklady. Je ale zrejmé, že na to, aby bolo možné hovoriť o odbornej starostlivosti, je potrebné preukázať aj odbornosť samu – teda preukázať aj to, že bola platobná schopnosť posúdená správne, t. j. boli vyhodnotené všetky údaje a správnym spôsobom bolo na nich prihladené (porov. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky II. ÚS 530/2024 zo dňa 12. februára 2025).

Podľa bodu 26 odôvodnenia smernice by členské štáty mali prijať vhodné opatrenia na podporu zodpovedných postupov počas všetkých fáz úverového vzťahu, berúc do úvahy osobitný charakter svojho trhu s úvermi, „... Najmä na rozvíjajúcom sa trhu s úvermi je dôležité, aby veritelia neposkytovali úvery nezodpovedne alebo bez predchádzajúceho posúdenia úverovej bonity a aby členské štáty vykonávali potrebný dohľad na vyvarovanie sa takémuto správaniu a aby stanovili potrebné opatrenia na sankcionovanie veriteľov v takýchto prípadoch.“

Podľa čl. 23 smernice sú členské štáty povinné stanoviť pravidlá o sankciách za porušenie vnútroštátnych ustanovení prijatých na základe smernice a sú povinné prijať všetky potrebné opatrenia, aby zabezpečili ich vykonávanie. Ustanovené sankcie pritom musia byť účinné, primerané a odrádzajúce. Taká sankcia, ktorá by veriteľovi hrozila len v prípade nenahliadnutia do príslušných registrov či v prípade úplnej ignorancie akýchkoľvek podkladov nevyhnutných na posúdenie úverovej bonity klienta, by bola zjavne v rozpore s účelom a cieľom smernice a nebolo by ju možné považovať ani za účinnú, ani za primeranú a ani za odrádzajúcu (porov. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky II. ÚS 530/2024 zo dňa 12. februára 2025).

V štádiu súdneho konania sa dlžník nachádza opäť v pozícii toho slabšieho – dokonca aj právne zastúpený (viď rozsudok Súdneho dvora Froukje Faber proti Autobedrijf Hazet Ochten BV zo 4. júna 2015, C-497/13, bod 47). Práve s poukazom na znevýhodnené postavenie spotrebiteľa preto Súdny dvor zdôrazňuje povinnosť vnútroštátneho súdu skúmať ex offo porušenie niektorých ustanovení spotrebiteľského práva (napríklad rozsudok Súdneho dvora Radlinger a Radlingerová, už citovaný, bod

62). Účinná ochrana spotrebiteľa by sa nedala dosiahnuť, keby vnútroštátny súd nebol povinný, hneď ako disponuje na tento účel potrebnými informáciami o právnych a skutkových okolnostiach, preskúmať ex offo dodržanie povinnosti veriteľa stanovenej v článku 8 uvedenej smernice, analogicky rozsudok z 21. apríla 2016, Radlinger a Radlingerová, C-377/14, EU:C:2016:283, body 66 a 70 (porov. rozsudok Súdneho dvora OPR-Finance s.r.o. proti GK z 5. marca 2020, C-679/18, bod 23).

Podľa čl. 288 tretieho odseku Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“) smernica zaväzuje všetky členské štáty, ktorým je určená, pokiaľ ide o výsledok, ktorý má byť dosiahnutý, pričom ponecháva vnútroštátnym orgánom právomoc, pokiaľ ide o formu a prostriedky. Platí, že smernica sama osebe nemôže zakladať povinnosti jednotlivcovi, takže sa na smernicu ako takú proti nemu nemožno odvolávať (rozsudok Súdneho dvora Dominguez z 24. januára 2012, C-282/10, bod 37). To však nemení nič na tom, že povinnosť členského štátu prijať všetky opatrenia potrebné na dosiahnutie výsledku stanoveneho smernicou je záväznou povinnosťou, ktorú stanovuje čl. 288 tretí odsek ZFEÚ a samotná smernica. Táto povinnosť prijať všetky všeobecné alebo osobitné opatrenia je záväzná pre všetky orgány členských štátov vrátane súdnych orgánov v rámci ich právomocí (rozsudok Súdneho dvora Commune de Mesquer z 24. júna 2008, C-188/07, bod 83). Povinnosť posúdiť ex offo dodržanie povinnosti veriteľa konať s odbornou starostlivosťou pri prieskume úverovej bonity klienta predstavuje procesnú požiadavku, ktorá neplatí pre jednotlivcov, ale pre súdne orgány (viď analogicky rozsudok Súdneho dvora Kušionová z 10. septembra 2014, C-34/13, bod 67, ako aj rozsudok Finanmadrid EFC z 18. februára 2016, C-49/14, bod 35).

Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora sú vnútroštátne súdy pri uplatňovaní vnútroštátneho práva povinné vykladať ho v čo najväčšej možnej miere s ohľadom na znenie a účel smernice tak, aby sa dosiahol ňou sledovaný výsledok, a takto konať v súlade s čl. 288 tretím odsekom ZFEÚ. Táto povinnosť konformného výkladu vnútroštátneho práva je totiž vnútorne spätá so systémom ZFEÚ, keďže umožňuje vnútroštátnym súdom v rámci ich právomocí zaistiť úplnú účinnosť práva únie pri rozhodovaní o sporoch, ktoré im boli predložené (rozsudok Súdneho dvora Dominguez, vyššie citovaný, bod 24).

S poukazom na vyššie uvedené skúmanie bonity klienta s odbornou starostlivosťou vyžaduje vyšší stupeň obozretnosti a odbornosti. Podľa dôvodovej správy k novele č. 299/2016 Z. z. zákona o spotrebiteľských úveroch (ZoSÚ), legislatívnym zámerom bolo obozretné poskytovanie spotrebiteľských úverov veriteľmi, so zohľadnením vzniknutých nedostatkov vyplývajúcich z aplikačnej praxe v tejto oblasti. Sprísnený právny rámec posudzovania schopnosti splácať úver sa vzťahoval už na zmluvy uzatvorené po 1. januári 2017. Ustanovenia § 7 ods. 19 až 42 ZoSÚ predstavovali skonkrétnenie generálnej klauzuly v § 7 ods. 1 ZoSÚ (Opatrenie NBS 10/2017 s účinnosťou 1. 1. 2018 upravilo príslušnú metodiku výpočtov), a teda do vyhodnotenia limitov pre posudzovanie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, vstúpila aj výslovné upravená položka nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa, a tiež osôb voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť (§ 7 odsek 20).

Skúmanie bonity predstavuje skúmanie predpokladov splatenia úveru v každom jednotlivom prípade, s ohľadom na individuálne okolnosti (osobnú situáciu spotrebiteľa, výšku úveru, výšku mesačnej splátky a pod.), s cieľom posúdiť, či sú informácie primerané a dostatočné na ohodnotenie úverovej bonity spotrebiteľa.

Vzhľadom na dátum uzavretia predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere (9. novembra 2017) zákonnú podmienku uvedenú v § 7 ods. 1 ZoSÚ, a to s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, je preto potrebné v prejednávanej veci vykladať tak, že nepostačovalo na strane spotrebiteľa len zistenie výšky príjmu (z 2 výplatných pásov), zavŕšené lustráciou v úverovom registri, ale bolo potrebné zistiť i celkový objem jeho výdavkov, predovšetkým nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb (s prihliadnutím na osobné pomery, osoby voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť), k čomu však veriteľ nepristúpil. Veriteľ si tak nemohol s odbornou starostlivosťou urobiť kvalifikovaný záver o tom, či spotrebiteľ je alebo nie je schopný splácať požadovaný úver. Žalobca preto dôvodne argumentoval, že dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa, za účelom posúdenia toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru.

Žiada sa dodať, že za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o reálnej žiadateľovej finančnej situácii. Povinnosť spotrebiteľa poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje, nezbavuje povinnosti veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a tieto náležite vyhodnotiť. V súlade s požiadavkou odbornej starostlivosti bonita dlžníka musí byť skúmaná cez zisťovanie jeho výdavkov, keďže skúmaním výdavkov len nahliadnutím do databáz banky a úverových registrov, nie

je spôsobilé podať úplný obraz o celkovom objeme výdavkov spotrebiteľa, v dôsledku čoho si veriteľ nemôže urobiť záver o tom, či spotrebiteľ je alebo nie je schopný splácať požadovaný úver.

S poukazom na vyššie uvedené podľa názoru odvolacieho súdu žalovaná neunesla dôkazné bremeno, že veriteľ postupoval s odbornou starostlivosťou pri posudzovaní schopnosti žalobcu splácať spotrebiteľský úver, získaním objektívneho obrazu o jeho finančnej situácii, a preto dôsledné nevykonanie takéhoto postupu znamená hrubé porušenie odbornej starostlivosti podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ, na ktoré postačuje práve neúplne zisťovanie pomeru medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa (ako tomu bolo v predmetnej veci), ktoré je sankcionované bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru. Navyše zákonodarca (v ustanovení § 11 ods. 2 ZoSÚ) definoval ako hrubé porušenie povinností podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ, aj porušenie ustanovení podľa § 7 odsek 19 až 42 (teda aj odsek 20, zohľadňujúci položku nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má vyživovací povinnosť).

Preto pokiaľ súd prvej inštancie uviedol že žalobca nepreukázal dostatočným spôsobom, že by veriteľ porušil povinnosť s odbornou starostlivosťou posudzovať platobnú schopnosť žalujúceho spotrebiteľa, a konanie žalujúceho spotrebiteľa v rámci poskytovania informácií veriteľovi pred uzatvorením zmluvy vyhodnotil ako zjavné konanie v rozpore s dobrými mravmi, ktoré nepožíva právnu ochranu (§ 3 O.z., čl. 5 CSP), odvolací súd tento jeho názor s poukazom na vyššie uvedené nezdíeľa. Záver súdu prvej inštancie, že nedošlo k vzniku žiadneho bezdôvodného obohatenia na strane žalovanej z predmetného záväzkového vzťahu na úkor žalobcu, a preto nemohol žalovanú zaviazat' na jeho vydanie, z ktorého dôvodu žalobu ako skutkovo a právne nedôvodnú v celom rozsahu zamietol, odvolací súd považoval za predčasný, keďže vzhľadom na hrubé porušenie odbornej starostlivosti veriteľom pri posudzovaní schopnosti žalobcu splácať spotrebiteľský úver (§ 7 ods. 1 ZoSÚ), sa predmetný úver považuje za bezúročný a bezpoplatkový podľa § 11 ods. 2 ZoSÚ, a bolo potrebné vyhodnotiť na základe dokazovania či tu bol a aký rozdiel medzi sumou istiny reálne poskytnutého úveru a celkovou sumou zaplatenou žalobcom na daný úver, v tomto smere však absentoval argumentačný záver súdu prvej inštancie, ktorý by mohol odvolací súd preskúmať.

Vzhľadom na vyššie uvedené (vyššie uvedené hrubé porušenie povinnosti veriteľom ešte pred uzavretím samotnej zmluvy, ktoré malo za následok, že úver je považovaný za bezúročný a bez poplatkov) by posudzovanie náležitostí zmluvy bolo nadbytočné a nehospodárne.

Na základe všetkého vyššie uvedeného odvolací súd podľa § 389 ods. 1 písm. b/ a c/ CSP zrušil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie a vec mu podľa § 391 ods. 1 CSP vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie z dôvodu, že nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ktorý nedostatok nebolo možné napraviť v konaní pred odvolacím súdom, ktoré konanie nenahrádza prvoinštančné konanie.

9. Povinnosťou súdu prvej inštancie tak bude v ďalšom konaní, v intenciách vyššie uvedených záverov odvolacieho súdu na základe vykonaného dokazovania a jeho vyhodnotenia v súlade s procesnými pravidlami Civilného sporového poriadku (§ 150 a § 151 CSP), a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, prihliadajúc na všetko, čo vyšlo počas konania najavo (§ 191 CSP), podriaďiť preukázaný skutkový stav pod relevantné ustanovenia právnej normy, ustáliť, či boli žalovanou od žalobcu prijaté vyššie plnenia zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere ako jej patrili, či prišlo k vzniku bezdôvodného obohatenia ako tvrdí žalobca.

Vyhodnotenie dôkazného bremena predpokladá náležité hodnotenie dôkazov úvahou súdu. Hodnotiacia úvaha musí vždy zodpovedať zásadám formálnej logiky, má vychádzať z preukázaného skutkového stavu veci, a musí byť preskúmateľná v inštančnom postupe, pričom výsledky hodnotenia dôkazov (§ 220 ods. 2 CSP) musia byť súčasťou odôvodnenia rozsudku. Prisudzovanie hodnoty pravdivosti konkrétnemu dôkazu predpokladá najskôr posúdenie jeho hodnovernosti, s uvedením právnej úvahy, nie je len mechanickým preberaním argumentácie strany konania.

Pri písomnom vyhotovení súdneho rozhodnutia bude súd prvej inštancie postupovať v súlade s ustanovením § 220 CSP a preskúmateľným spôsobom vyjadrí skutkové zistenia a právne závery, na základe ktorých vec posúdil a rozhodol. Súd prvej inštancie bude dbať tiež na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Svoj právny záver súd prvej inštancie zdôvodní zo zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzali do úvahy a stranám konania, poskytne odpoveď na podstatné a relevantné argumenty, aby riešenie konkrétneho právneho problému bolo jasné a zreteľne dané (porov. rozhodnutia Ústavného súdu SR napr. sp. zn. II. ÚS 193/06, III. ÚS 198/07).

10. Podľa § 396 ods. 3 CSP ak odvolací súd zruší rozhodnutie a vec vráti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.
V novom rozhodnutí o veci rozhodne súd prvej inštancie i o trovách tohto odvolacieho konania.

11. Toto uznesenie prijal senát odvolacieho súdu hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/. (§ 421 ods. 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/. (§ 422 ods. 1 CSP)

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 424 CSP)

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77. (§ 425 CSP)

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil. (§ 426 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods.1 CSP)

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods.2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Súd vždy poučí strany o ich práve zvoliť si advokáta a o možnosti obrátiť sa na Centrum právnej pomoci. (§ 160 ods. 2 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. (§ 429 ods.1 CSP)

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 ods.2 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. (§ 431 ods. 1 CSP)

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada. (§ 431 ods. 2 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. (§ 432 ods. 1 CSP)

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. (§ 432 ods. 2 CSP)

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom. (§ 433 CSP)

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 434 CSP)

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania. (§ 435 CSP)